

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva 6
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.
Izdatništvo: Ljubljana, Seid-
burgova ul. — Tel. 3492 in 3392
Podružnica: Maribor, Grajski trg
št. 7 — Telefon 2455.
Podružnica: Celje, Kocenova ulica 2.
Telefon št. 190.
Računi pri pošti čk. zavodih: Ljub-
ljana št. 17 749.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno 30 din
Za prenosništvo 50 din
Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 6, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126; Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2455;
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65
Rokopisi se ne vračajo

Japonske tajne

Štiri so velika politična akcijska sre-
dišča, h katerim se vedno znova obrača
pozornost sveta v današnjem položaju.
Prvo je Velikobritansko otočje, njegova
vojna pozicija in njegovo ameriško
ozadje. Drugo je Francija, ki je spričo
neurejenih odnošajev med vichysjsko
vlado in Nemčijo predmet vseobsega
interesa, saj je svet pripravljen od te
strani tudi na najbolj nepričakovane
vesti. Tretje področje obče pozornosti
ima svoje osredje v Sredozemskem
morju in njega obalah, pa ne le na afri-
ški strani, marveč tudi v evropskem ter
azijskem odseku. Vedno bolj se kaže, da
tvori Sredozemlje v mnogih pogledih
enotno vojno in politično področje. Tu-
di balkanske probleme nam vesti vedno
znova osvetljujejo s tem velike skupne
perspektive. Četrto politično in vojno
središče pa leži v vzhodni Aziji.

Na vzhodnoazijskem področju so vesti
zadnjih dni javljale važnejše dogajanje
v treh sektorjih: na Kitajskem, v Indo-
kini ter v nizozemski Indoneziji. Z vseh
treh odsekov so nakazovala poročila po-
zornost vzbujajoče aktualnosti.

Japonska je ponudila svoje posredo-
vanje Siamu ter Indokini. Posredova-
nje je uspelo, sovražnosti so se ustavi-
le in sklenilo se je premirje. Podpisan
je bil dogovor, naj se začne mirovna
pogajanja. Zelo značilne so podrobnos-
ti: dogovori o tem so bili sklenjeni v
Saigonu, toda na japonski vojni ladji,
a mirovna pogajanja, ako jih smemo
tako imenovati, se bodo vršila v Tokiu.
Že na prvi pogled izhaja iz teh okoli-
nosti, da si je Japonska pridobila izre-
den vpliv na dogajanje v Zgodovini
in niti najmanj ni pretirano pričakova-
nje, da bodo Japonci bodoča pogajanja
še bolj izkoristili v svoj prid.

Določbe glede premirja vevalejo, naj
ostanejo oborožene sile v glavnem na
doseženih položajih, samo da mora-
jo urediti med seboj določeno širino
nevtiralnega, nezasedenega pasu. Doslej
niso bile objavljene podrobnosti glede
obsega samske invazije, pa si je zato
težko napraviti sodbo, kaj pomeni kon-
kretno dogovorjena demarkacijska črta.
Nemara smemo verjeti samskim poro-
čilom, ki slavijo premirje kot uspeh.
Nekje v celoti trdijo, da so Siamci že
od sedaj v posesti poglavitnega ozemlja,
ki so ga zahtevali od francoske Indo-
kine. Po teh tolmačenjih bi mirovna po-
gajanja v Tokiu imela samo še nalogo,
da sankcionirajo samske uspehe in »nu-
dijo«
Franciji formalno priliko, da pri-
stane na samske zahteve v sprejemljivi
obliki ter privoli v korekturo mejne
črte.

Izven vsakega dvoma je, da ima Ja-
panska pri tem svoje preudarijene na-
črte. Težko se je ubraniti domnevi, da
je igra domjenjena s Siamom, a težja je
predstava, kakšen bo pri tem delež Ja-
panske. Zelo pa je značilno, da so se ob
priliki teh pogajanj znova pojavile alar-
mantne vesti o pripravljajočem se ja-
panskem širjenju proti Singapuru in
Birmi. Siamci so morali svoje dni tako
v Birmi kot na Malajskem polotoku v
bližini Singapura odstopiti Angliji ob-
sežna obmejna ozemlja nekako istočasno
kot Franciji. Napovedi o bodoči japonski
ekspanziji na račun Velike Britanije se-
veda nimajo svoje težišča v zgodovini-
skih vzporednostih, marveč v sedanjih
političnih razporeditvah sil, pa se zato zdi,
da so danes vsekakor še nekoliko
pretirane.

Da so pa pereče v drugih zvezah, ra-
zodevajo presenetljive vesti o priprav-
ljajoči se spremembi japonskega raz-
merja do nacionalne Kitajske. Znano je,
kako z viška so japonske uradne izjave
doslej obravnavale Čangkajsko, ki mu
sploh niso več priznavale značaja šefa
kitajske vlade. V zadnjih tednih pa so
se začeli množiti pojavi, ki pričajo, da
se v Tokiu pripravlja preobrat v tem
pogledu. A te dni je sam zunanji mi-
nister Macuoka v enem svojih govorov
podal presenetljivo izjavo, da bi bila
Japonska pripravljena skleniti kompro-
misni mir s čungkiško vlado maršala
Čangkajsko, pa da bi se v korist taki
zasnovi Vangčingvej celo umaknil s svo-
jega mesta. Treba je vsekakor počakati,
da se pokaže, kako je s temi sumljivimi
znamenji, izven dvoma pa je, da bi To-
kiu rad likvidiral kitajsko afero, ki teži
Japonsko kot ogromno breme, predvsem
pa iz preudarka, da se na drugih od-
sekih obetajo še večji dobički. Podoba
je, da ima ta kombinacija še drugo
ozadje, ki nam ga nakazuje dejstvo, da
državi osi še vedno nista priznali Vang-
čingvejve vlade v Nankingu. Očitno
so na delu načrti, ki želijo Japonsko
sprožiti v akcijo na Pacifiku.

Tretje področje novosti na Pacifiku je
v odnošajih med Japonsko ter nizozem-
sko Indonezijo. Pogajanja med vlado v
Bataviji ter Tokiom se pletejo že dolgo,
prav za prav ves čas, odkar traja seda-
nja vojna. Japonska je stremela za tem,
da doseže čim več gospodarskih koristi,
tem bolj, ko so dobave iz Zedinjenih
držav postale že zelo ptiče. Nizozemska
se je skušala držati v ravnotežju in je
dovoljevala Japoncem izvoz nekako v
normalni meri. Toda japonske zahteve
so postale v zadnjem času večje in prav
najnovejše vesti javljajo, da zahteva
japonska vlada nič manj ko obsežne

Srditi boji pri Kerenu v Eritreji

Angleška vojska prodira med neprestanimi boji v Libiji proti Bengaziju, v Eritreji pa
proti Rdečemu morju — Na obeh straneh posega neprestano v boje tudi letalstvo

Rim, 6. febr. n. (Stefani). Vrhovno po-
veljstvo italijanske vojske pravi v svojem
današnjem 244. službenem vojnem poro-
čilu o bojih v Afriki:

V severni Afriki so naša letala s stroj-
nicami razpršila angleške motorizirane od-
delke.

V Vzhodni Afriki so se razvijale na se-
verni fronti večer ves dan srdite borbe v
sektorju okrog Kerena. Na obeh straneh
so posegle v borbo tudi letalske sile. Naša
lovka letala so v letalskih spopadih sestre-
lila 3 sovražne aparate tipa »Blenheim«.
Vsi so se še v zraku vneli.

Naša podmornica pod vodstvom fregat-
nega kapitana Prima Longobarda je poleg
treh ladij, kakor je bilo omenjeno že v 240.
službenem vojnem poročilu z dne 2. febru-
arja, potopila tudi 3200 tonski angleški to-
vorni parnik »Orla«.

Velika agilnost italijanskih letal

Rim, 6. febr. n. (Stefani). Na grški front-
ti, kakor tudi nad Sredozemskim morjem
in v Libiji so italijanska izvidniška letala
včeraj ves dan opravila dolgo serijo izvid-
niških in stražnih poletov, ki so se razsi-
rili od grškega bojišča do Džarabuba. V
Vzhodni Afriki so italijanski bombniki tu-
di včeraj tako na severni kakor tudi na
južni fronti posegali v operacije in pri-
dejali nasprotniku veliko škodo in izgube.

Angleška poročila

Ofenziva v Afriki se na vseh frontah nadaljuje
z uspehom

Kairo, 6. febr. j. (Reuter). Vrhovno po-
veljstvo angleških čet na Bliznjem vzhodu
javlja danes naslednje službeno poročilo:

V Libiji napredujejo angleške čete v
smeri proti Bengaziju.

V Eritreji so se angleški oddelki že tes-
no približali neki postojanki pri Kerenu,
ki jo Italijani zelo čvrsto držijo. Južno od-
tod so italijanske čete, ki so se umaknile
od Barentu v smeri proti vzhodu, zdaj
pod močnim angleškim pritiskom na po-
ročju mesta Tole. Doslej je bilo tu zajetih
približno 1500 ujetnikov, večinoma Italia-
nov, razen tega pa je bilo zaplenjenega
mnogo vojnega materiala vseh vrst.

V Abesiniji angleške čete ponovno dobro
napredujejo vzdolž gondarske ceste, in to
navzlic zelo številnim minskim poljem, ki
jih je sovražnik pripravil, da bi s tem za-
ščitil svoj umik.

V Italijanski Somaliji prodirajo angleške
čete na vseh frontnih odsekih od dneva do
dneva globlje na sovražnikovo ozemlje.
Na vseh bojiščih je sovražnik utrpel izgu-
be, ki niso v nobenem sorazmerju z ma-
loštevimi italijanskimi izgubami.

Podvigi angleškega letalstva

Kairo, 6. febr. j. (Reuter). Poveljstvo an-
gleškega letalstva na Bliznjem vzhodu po-
roča, da je angleško letalstvo v noči od
torika na sredo silovito bombardiralo leta-
lišče Mariza na Rodosu, glavnem italijan-
skem otoku v dodekaneški skupini. Angle-
ška letala so letališče obsula z bombami
in nato še obstreljevala s strojnimi kuni. Na
letališču so izbruhnili požari.

Angleško letalstvo je tudi nadalje učin-
kovito podpiralo napredovanje angleških
čet na vseh petherih frontah v Afriki. Ob-
novilo je tudi bombne napade na italijan-
ska letališča v sprednjih črtah libijske
fronte, kjer je bilo v noči od torika na sre-
do vrženih mnogo bomb na razna tamkaj-
šnja letališča, vključno na letališče Benina
v bližini Bengazija in Berke. V Berki je
bila bombardirana tudi železniška postaja.

V Italijanski vzhodni Afriki je angleško
letalstvo podpiralo operacije pehote na

Na področju okrog Kerena so bombardi-
rali sovražno topništvo, motorizirane od-
delke, zvezno cesto proti zapadu in so-
vražne vojne postojanke. Razpršili so in
deloma uničili več kolon trenja in tovornih
avtomobilov s četami, ki so prihajali na
fronto. Posebno hude izgube so prizadejali
neki koloni, ki je bila baš na tem, da pre-
briče nek hudoournik. V teh akcijah so ita-
lijanski lovci sestrelili 3 angleške bombni-
ke tipa »Bristol-Blenheim« in verjetno je
bil sestreljen še četrto. Tudi na južni front-
ti so bili bombardirani sovražni oklopni in
motorizirani oddelki ter je bilo uničenih
nekaj motornih vozil. Lovska letala so tam
sestrelila z gotovostjo eno lovsko letalo ti-
pa »Hurricane«, verjetno pa dve.

Manifestacije v Rimu

Rim, 6. febr. n. (Stefani). Davi so v Ri-
mu priredili velike demonstracije proti an-
gleški lažni propagandi in intrigam, ki so
prišle v zadnjem času od izraza z vestmi
o nekih uporih demonstracijah in aretacijah
v Italiji. Manifestacije za os so prire-
dili rimski študentje, ki so z razviti
italijanskimi in nemškimi zastavami v spre-
vodu korakali po glavnih ulicah mesta, ter
navdušeno vzklicali Mussoliniju in Hitler-
ju. Bili so tudi pred spomenikom Nezna-
nega junaka. Na Beneškem trgu, kjer so
posebno viharne manifestirali za fašizem
in njegovega voditelja, se je studentom
priključila tudi velika množica ostalega
prebivalstva.

Angleška poročila

Ofenziva v Afriki se na vseh frontah nadaljuje
z uspehom

raznih točkah v okolici Barentu. Tu sta
bili zaplenjeni dve nadaljnji italijanski
lovski letali, dočim je bilo neko tretje le-
talo sestreljeno. Pri Kerenu so angleška
letala v strmoglavih poletih bombardirala
tamkajšnje italijanske topniške postojanke
na gričevju, kakor tudi ob cesti vzhodno
od mesta. Pri Negastu so bile bombe vr-
žene na motorizirane prevozne kolone in
so bili doseženi znatni uspehi. Na letali-
šču pri Dessie so bombe zanetile več po-
žarov na zgradbah kakor tudi na motornih
transportnih vozilih.

»Illustrious« v Aleksandriji

London, 6. febr. n. (Reuter). Admiralite-
ta je v pretekli noči objavila daljše poro-
čilo o najnovejših akcijah angleškega sre-
dozemskega brodogojstva. Akcije, ki so bile
odločevalnega značaja, so potekle brez in-
cidentov. Angleške vojne ladje so nemote-
no križarile po vzhodnem in srednjem
Sredozemskem morju in niso nikjer zale-
le na italijanske vojne ladje, da bi se z
njimi spopadle. Angleškega ladjevja ves
ta čas tudi ni napadalo nobeno nemško ali
italijansko letalo. Skupina lažjih vojn h la-
dij je križarila dalj časa vzdolž libijske
obale, a prav tako ni naletela nikjer na
sovražnika.

Angleška matična ladja za letala »Illu-
strious«
je ta čas varno priplula iz Malte
v Aleksandrijo. Kakor je bilo javljeno, je
pred kratkim, je bila ladja zadeta od 500
kg težke bombe o priliki napada nemških
strmoglavcev na konvoj, ki ga je odprenilo
angleško vojno brodogojstvo v grške
luke. Na ladji je bilo tedaj 80 ljudi ubitih
in uničenih 20 letal. Ladja se je takoj po
napadu sama umaknila na Malto, kjer so
jo toliko popravili, da je lahko sedaj pre-
plula vso dolgo pot po srednjem in vzhod-
nem Sredozemskem morju do Aleksan-
drije.

Nadalje je bilo objavljeno, da so bila
angleška letala, ki so pred dnevi napadla
Sardinijo in poškodovala veliki jez na re-
ki Tirsu, z angleške matične ladje za le-
tala »Arc Royal«.

ziju s tako brzino, da se lahko računa, da
bodo Angleži v 48 urah pred mestnimi vrati.
Tik pred njimi se umika italijanska vojs-
ka, ki so se ji pridružile velike množice
italijanskih naseljencev, ki so že lepo šte-
vilno let preživeli v teh krajih. Bengazi ni
močno utrjen in sodijo, da se ne bo dolgo
branil.

Nemara ni slučaj, da so istočasno pri-
šle znova na dnevni red govornice o do-
govorih glede pomorskih oporišč za
Ameriko na obalah Nove Zelandije ter
Avstralije. Zadeva je tu povsem prepro-
sta: od vloge Zedinjenih držav zavisi
usoda drugih kolonialnih posesti v Pa-
cifiku. Vse to pa je posredno zvezano
z razvojem konflikta na drugih področ-
jih. Tako nas tudi pogled na Daljni
Vzhod in Pacifik vedno bolj prepričuje
o razširjanju sedanje vojne v svetovni
konflikt najširšega obsega. In v tem
pogledu smo sedaj šele na začetku zna-
čilnega razvoja.

Ogražanje Bengazija in Asmare v Eritreji

Kairo, 6. febr. n. (CBS.). Angleški letalci,
ki so se vrnili z izvidniških poletov nad
libijskim bojiščem, pripovedujejo, da so
opazili italijanske motorizirane kolone, ki
se umikajo v smeri iz Bengazija vzdolž
obale proti jugu. Bengazi sam prehaja
zmerom hitreje v področje borb in ga An-
gleži že prav resno ogrožajo. Dejansko se
razvija angleško prodiranje proti Benga-

predprave, ki bi ji zagotovile povsem
izjemno mesto v gospodarstvu bogate
nizozemske Indonezije, seveda na škodo
drugih držav. Odgovorne vladne osebe
v Tokiu so se izrazile, da se mora Nizo-
zemska Vzhodna Indija uvrstiti v sistem
novega reda v Vzhodni Aziji, kar je
splošno preste s holandske strani. Vse
kaže, da se je Japonska odločila za
ofenzivni sunek v smeri na južni Paci-
fik, čeprav zanabi za sedaj le z zastra-
ševanjem. Dosedanje izjave nizozemskih
vladnih predstavnikov kažejo veliko
odpornost in ni opaziti razpoloženja, da
bi se mislili ukloniti tokijskim zahte-
vam.

Angleške motorizirane sile so sedaj že v
okolici Barce.

Tudi v Vzhodni Afriki se italijanske sile
umikajo v vseh frontah. Prednji oddelki an-
gleške vojske so le še 6 km oddaljeni od
Asmare, glavnega mesta Eritreje. Pri Ke-
renu se je italijanska divizija, ki se je
umikala iz Agordata vzdolž proge, ustavi-
la in skuša zadržati Angleže, da bi se
medtem organiziral odpor italijanskih sil
na novi obrambni črti okrog Asmare.

Kartum, 6. febr. j. (Reuter). Italijani se
zdaj umikajo v južni smeri od jedne želez-
niške proge, ki teče proti Rdečemu morju.
Sovražnik je pustil na begu za seboj mno-
go vojnega materiala. Motorizirane čete, ki
prilpa-ajo sudanski armadi, so sovražniku
neprestano za petami. Na področju Um Ha-
ga-ja so Angleži zajeli veliko število tovor-
nih kamionov.

Tudi vojaške operacije severnega krila
angleške armade v Eritreji se zadovoljivo
razvijajo. Čete se nahajajo zdaj v postojan-
kah pred Kerenom, ki leži približno 120
km severozapadno od prestolnice Asmare.

Angleške čete so nadalje trajno v stiku
z armado abesinskih patriotov na področju
Valkaita v severozapadni Abesiniji. So-
vražnik je vzdolž 150 km dolge ceste, ki
vodi iz Sudana proti Gondarju, pripravil
mnogo polja, toda angleške čete navzlic
temu z zadovoljivo nagiloo napredujejo.

Albansko bojišče

Grški generalni štab javlja, da je iniciativa na vsej črti
še vedno v grških rokah

Atene, 6. febr. n. (At. ag.). Najnovejše
vesti s fronte, ki so jih objavili današnji
grški listi, kažejo, da izvajajo grške čete
še nadalje pritisk na nasprotnika vzdolž
vse fronte. Tudi včeraj so bili doseženi po-
membni uspehi, čeprav je grški službeni
komunikat kakor običajno spet zelo redko-
beseden.

Zastopnik grškega generalnega štaba je
novinarjem izjavil, da se operacije na po-
sameznih sektorjih bojišča razvijajo zelo
zadovoljivo in da imajo Grki na vsem boji-
šču iniciativo še vedno v svojih rokah.
Izjavil je, da so Grki v torek popoldne
v silnem napadu na nož zavzeli na osred-
njem sektorju bojišča novo zelo važno stra-
teško postojanko in zaplenili Italijanom
valke množice vojni potrebnosti, med drugim
tudi popolno skladišče streliva. Tam je bi-
lo ujetih okrog 200 italijanskih vojakov in
4 oficirji. Na dveh krajih so Italijani po-
kusili preiti v protinapad s pomočjo tan-
kov, a obakrat zaman. V križnem ognju
grškega topništva sta se oba napada izja-
knila in so bili Italijani prisiljeni, da so se
s tako nagliso umaknili, da niso utegnili
vzeti s seboj niti svojih mrtvecev in ran-
jenecv.

Tudi včeraj so grške čete dosegle po-
doben uspeh. V borbah na nož, ki so trajale
dve uri, so se polastile novih utrjenih postoj-
ank. V teh bojih je bilo ujetih okrog 150
Italijanov, zaplenjeno pa je bilo mnogo
strojne in puške, nekaj možnarjev in še
druge vojne potrebšline.

Na obeh sektorjih, kakor tudi v osred-
njem predelu fronte, so Grki že privedli
svoje topništvo na nove postojanke, s ka-
terih sedaj intenzivno obstreljujejo ita-
lijanske gorste in poljske utrbe ter njih

Kairo, 6. febr. br. (Reuter). V tukajšnjih
vojaških krogih se je izvedelo nocoj, da
so angleške čete prodrele že mimo Kerena
in obvladajo že cesto vzhodno od Kerena.
ki vodi proti Asmari in Massau. Tudi juž-
no od Barenta so znatno napredovale in
izvajajo močan pritisk na nasprotnika.

Napad strmoglavcev na Malto

Malta, 6. febr. j. (Reuter). Včerajšnje
uradno poročilo pravi, da so v torek zve-
čer nemški strmoglavci izvršili več napa-
dov na angleška letališča na Malti. Letala
so naletela na učinkovito protiletalsko
obrambo. Angleški lovci so 2 sovražna str-
moglavca sestrelili, dočim je protiletalsko
topništvo zadelo še neko tretje sovražno
letalo. Angleški lovci, ki so sodelovali v
borbi so se nepoškodovani vrnili. Pri na-
padu na Malto ni civilno imetje utrpelo ni-
kake gmatne škode in tudi človeških žr-
tev ni bilo.

Kairo, 6. febr. br. (Reuter). Vrhovno po-
veljstvo britanskih čet poroča, da so Nem-
ci pri dosedanjih napadih na Malto izgu-
bili 40 strmoglavcev. Sedeset nadaljnjih
nemških letal je bilo uničenih pri spopa-
dih z angleškim sredozemskim brodogoj-
stvom in pri angleških letalskih napadih na nem-
ška letalska oporišča na Siciliji.

Albansko bojišče

Grški generalni štab javlja, da je iniciativa na vsej črti
še vedno v grških rokah

neposredno zaledje. Na severnem sektorju
fronte je grško daljnostrelno topništvo s
svojih postojank na Mokrj planini severno
Podgrada hudo obstreljevalo italijanske
utrbe okrog Lina. Uspešno mu je z nekaj
dobro pogočenimi strelji pognati v zrak
večjo italijansko zalogo streliva.

Rim, 6. febr. n. (Stefani). V svojem da-
našnjem 244. službenem vojnem poročilu
obeležuje vrhovno poveljstvo italijanske
vojske borbe v Grčiji:

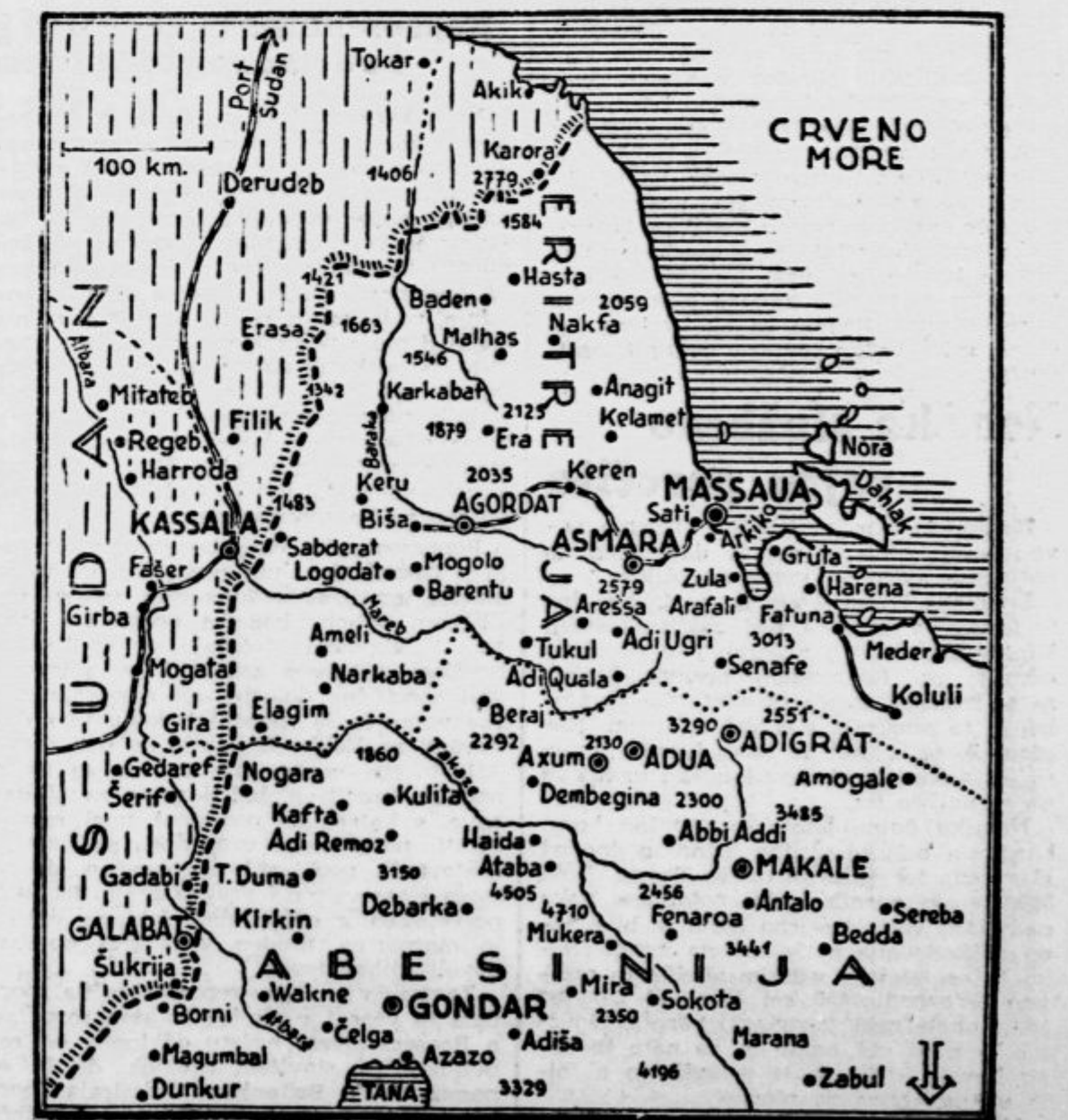
Na grški fronti celovanje topništva in
patrol, ki pa ju je oviralo slabo vreme.

Budimpešta, 6. febr. p. List »Pest«
poroča iz Berlina, da so na merodajnem me-
stu v Berlinu kategorično zavrnili vesti,
da bi se nemško letalstvo borilo v Alba-
niji. V Berlinu izjavljajo, da slone take
vesti na nespornem v nemško-grških
odnošajih ni nastopila nikak sprememba.

Turški demantiji

Carigrad, 6. febr. o. (United Press). Viso-
ka turška osebnost je odločno demantirala
glasove, ki so bili razširjeni v tujini in
po katerih je Turčija obljubila Nemčiji,
da ne bo intervenirala, če bodo nemške
čete vkorakale v Bolgarijo. Ta osebnost je
označila te glasove kot očitno delo propa-
gande. Turški list »Jeni Sabah«
nastopa najostreje proti tem glasovom, kakor tudi
proti glasovom, ki očitno izvirajo iz iste-
ga vira in po katerih je turški generalni
štab po zadnjem Hitlerjevem govoru od-
redil demobilizacijo treh letnikov vojaških
obveznikov. Vsi tukajšnji notranji opazo-
valci so mnenja, da je Turčija daleč od
tega, da bi zmanjšala svojo opreznost ali
pa spregledala resnost položaja.

Bojišča v Vzhodni Afriki

Petaín išče kompromis

Admiral Darlan zopet odpotoval v Pariz, kjer se bodo nadaljevala pogajanja o sodelovanju Francije z Nemčijo

Vichy, 6. febr. j. (Ass. Press.) Po večerajšnji seji francoske vlade, ki je trajala dve uri in o kateri je kratek službeni komunikativni edinole to, da je vlada razpravljala o splošnem političnem položaju, je bilo mogoče s poučene strani zvedeti, da so bili na seji sprejeti tudi protipredlogi proti Lavalovim načrtom, ki jih je admiral Darlan prinesel iz Pariza. Admiral Darlan je s temi protipredlogi danes zjutraj ponovno odpotoval v Pariz, kjer bo konferiral z Lavalom in merodajnimi nemškimi mesti. Pričakujejo, da se bo Darlan ponovno vrnil v Vichy v petek zvečer ali pa najkasneje v soboto zjutraj.

Dasi je še zmerom povsem tajno, kakšna je resnična vsebina nemških predlogov, ki jih je admiral Darlan izročil Petainu, vendar v vichyjskih političnih krogih na podlagi dejstva, da se Darlan ponovno vrača v Pariz, sklepajo, da ni prišlo med Parizom in Vichyjem do preloma, marveč da se bosta obe strani nadalje pogajali. Iz tega bi bilo mogoče sklepati, da ima maršal Petain mnogo interesa na tem, da se možnost sodelovanja z Nemčijo ne postavi z dnevnega reda, dokler nemške zahteve ne bi presegale vsprašanja francoske časti.

Dasi vlada v Vichyju trdno prepričanje, da maršal Petain niti general Weygand pod nobenim pogojem ne bi bila voljna storiti česa, kar bi bilo v nasprotju z dobojimi pogodbami o premirju, vendar kažejo vse okoliščine, da se bo med Vichyjem in Parizom končno morda vendarle dosegla neka kompromisna rešitev o sodelovanju med Francijo in Nemčijo.

Berlin, 6. febr. p. Admiral Darlan, ki se je opoldne vrnil iz Vichyja, je imel popoldne sestanek z Lavalom. Kolikor se je izvedelo, je sporočil Lavalu kompromisne predloge maršala Petaina. Ta predlog se v glavnem nanaša na osnovevanje kvadrantov, ki naj bi ga tvorili admiral Darlan, general Huntzinger, Baudoin in Laval.

Vichy, 6. febr. p. Kakor se je zvedelo, je prišlo na snočni seji ministrstva sveta do burnih prizorov, ker so bili člani vlade različnih mnenj glede sodelovanja z Lavalom. Podrobnosti o Lavalovem predlogu niso znane, vsaj ne z avtentične strani. Maršal Petain je v strahu, da bi se ne sprejeli prenapetosti sklepi, po-

oblastil admiral Darlana, naj gre ponovno v Pariz na razgovore z Lavalom, da se razjasnijo posamezna vprašanja. V zvezi s tem se omenja izprememba usavljene akta št. 7, ki jo zahteva Laval in zaradi česar bo prišlo do ponovnih razgovorov v Parizu. Maršal Petain je opustil svojo namero, da pojasni po radiu svoje stališče.

Iz tega sklepajo, da v Vichyju še ni prišlo do končne odločitve in da skuša maršal Petain pridobiti na času.

Berlin, 6. febr. p. V uradnih krogih v Franciji krogi vesti, da je Petain pristal na nekatere Lavalove pogoje, v vojaških krogih pa slej ko prej zatrjujejo, da je maršal Petain odklonil Lavalove zahteve.

O večerajšnji seji francoske vlade, ki se je zavlekla pozno v noč, krožita dve verziji. Po prvi verziji naj bi se preosnovala vlada tako, da bi postal Laval podpredsednik vlade in zunanji minister, dočim bi general Huntzinger ostal vojni minister, admiral Darlan pa minister vojne mornarice. Po drugi verziji, ki jo smatrajo v diplomatskih krogih za točnejšo, bi imel postati Darlan predsednik vlade in zunanji minister, dočim bi bil Laval podpredsednik vlade in notranji minister, maršal Petain pa bi obdržal samo položaj šefa države in ne bi bil več istočasno tudi predsednik vlade. Ni dvoma, da je želja Berlina, da se Laval čim prej vrne v vlado. Snoči je bilo ameriškim novinarjem v Parizu rečeno, da je Hitlerjeva oseba želja da se vrne Laval v vlado, ker smatra samo to za dovoljno jamstvo bodočega sodelovanja Francije z Nemčijo. Istočasno pa je nemška radijska postaja v Stuttgartu v francoskem jeziku oporočila Francijo, da še ni sklenil mir in da zahteva Nemčija jamstva za bodoče sodelovanje ter se ne more več zadovoljiti z obljubami, ki so bile dane o priliki podpisu premirja.

Ukrep nemških okupacijskih oblasti

Pariz, 6. febr. n. (SDA). Pred kratkim so nemške okupacijske oblasti razširile na Nizozemsko, Belgijo in zasedeno Francijo odredbe, ki se nanašajo na zaplenbo imetja sovražnih državljanov in podjetij. Ena-

ke odredbe so veljale doslej že na nemškem, češkem in poljskem ozemlju. Zastopnik nemških oblasti je snoči novinarjem podrobneje pojasnil ta ukrep. Dejal je, da bo zaplenjeno v teh deželah vse imetje Angležev, Egipčanov, Sudancev in Irčanov. Zaplenjeno imetje pa ne bo prešlo v last Nemčije, nego ga bodo Nemci samo upravljali do konca vojne. Izjema velja le za premoženje Židov, ki ga bo nemška država v resnici zaplenila.

500 milijonov za javna dela

Vichy, 6. febr. n. (SDA). V okviru ukrepov za borbo proti brezposelnosti v Franciji je francoska vlada določila 500 milijonov frankov, ki jih bodo porabili v pokrajinah Seine et Oise ter v Versaillesu in okolici za javna dela. S tem denarjem nameravajo predvsem podreti celotno ne-higijskih in starih stanovanjskih poslopj in jih nadomestiti z novimi modernimi urejenimi hišami. Ukrep bo izveden predvsem v prilog industrijskih delavskih slojev v obeh pokrajinah.

Japonska letalska oporišča v Siamu

New York, 6. febr. j. (Un. Press.) Japonske čete, ki so v teku zadnjih dveh mesecev postopoma prihajale v Saigon, so bile zdaj odpremljene proti notranjosti dežele. Kakor zatrjujejo iz poučenih krogov, je slamska vlada dovolila Japonski, da sme uporabljati dvojne letališče na slamskem ozemlju, odkoder bo japonsko letalstvo nadaljevalo bombne napade na burmansko cesto.

Polkovnik Donovan v Jeruzalemu

Jeruzalem, 6. febr. j. (Ass. Press.) Posebni Rooseveltov odposlanec polkovnik Donovan, ki je absolviral svoje potovanje po balkanskih prestolnicah in po mestih na Bližnjem vzhodu, je danes prispel v Jeruzalem. Takoj po prihodu se je polkovnik Donovan sestel z vrhovnim komisarjem za Palestino sirom Haroldom Mac Michae- lom, s katerim se je zadržal na daljši konferenci.

Letalska vojna na zapadu

Nemški bombniki so izvedli tudi včeraj več napadov na Anglijo, vendar v manjšem obsegu

London, 6. febr. j. (Ass. Press.) Nemško letalstvo je v noči od srede na četrtek spet izvršilo več napadov na obalne odseke jugovzhodne Anglije kakor tudi na London in na posamezne cilje v severni Angliji. Kakor zatrjuje angleško službeno poročilo, napadi niso bili tolikšnega obsega kakor prejšnjo noč, vendar je bilo na nekaterih mestih povzročeno nekaj gromotne škode. Zgodaj zvečer so nemška letala obiskala London, kjer je bilo vrženih mnogo zažigalnih in rušilnih bomb na vse mestne okraje. Zatenetenih je bilo sicer več požarov, toda ogenj nikjer ni povzročil znatnejše škode, ker je gasilstvo vse požare že v kili zažuglo. Na londonsko področje je bilo vrženih tudi večje število rušilnih bomb, ki so zadele večina privatna poslopja ter povzročile na njih nekaj gromotne škode. V kentški grofiji so bile vržene bombe na posamezne cilje. Nekaj nemških letal je preletelo tudi severno-vzhodno škotsko, kjer je bilo prav tako vrženih nekaj bomb na privatne objekte. Razen v Londonu najbrže nikjer drugod ni bilo človeških žrtev.

V teku večerajšnjih letalskih borb nad Rokavskim prelivom ter nad severno-zapadno Francijo so angleška letalska sestrelila 4 nemška letala. In sicer 2 bombnik-stermoglavca in 2 letali vrste Messerschmitt 109.

London, 6. febr. j. (Reuter.) K večerajšnjemu velikemu napadu angleških bombnikov na vojaško važne cilje v severno-zapadni Franciji poroča informacijska služba letalskega ministrstva, da je bilo v značnih borbah v celoti sestreljenih 7 angleških letal. K napadu angleških letal v noči od torka na sredo je treba še pripomniti, da je napad na industrijsko področje Dusseldorfa trajal podolgo uro. Razen industrijskih obratov v samem mestu so angleška letala uspešno bombardirala tudi še razne druge važne cilje v mestni okolici. Med drugim so neko letališče pri Dusseldorfu angleška letala obstrlejevala s strojnimi. Med poslopja na letališču so bile vržene rušilne bombe. Neke angleško letalo je iz zračne višine metalo bombe na neki nemški vojaški transport in je neki kamion obstrlejevalo s strojnimi. Bombe so bile vržene tudi na neko veliko tovarno zunaj Dusseldorfa.

Nemško službeno vojno poročilo

Berlin, 6. febr. n. (DNB). Vrhovno poveljstvo nemške vojske je davi objavilo naslednje službeno vojno poročilo:

Sovražna boina letala so poskusila dne 5. februarja opoldne pod zaščito lovskih letal v več valovih prodreti nad zasedeno ozemlje ob Rokavskem prelivu. Poskus se je izjalovil sprito protiletalske obrambe, ki je reagirala s silnim udarcem. Nasprotnik je izgubil 17 letal. Lovska letala so jih sestrelila 14. protiletalsko tonništvo pa je uničilo tri.

Nemška boina letala so uspešno bombardirala poljske utrdbe južno-zapadno od Harwiche ter ladie ob ustju Temze. Nek 3000 tonski parnik je bil potopljen, neka nadaljnja večja tovarna ladja je bila tudi poškodovana in je pričela sori. Neke boine letalo z velikim aktskim radijem je napadlo 450 km daleč od zapadne obale neke trgovinske parnika. Odvrženo je nani več bomb in ga nato še obstrlejevalo. Ladia se je ustavila in ni bila več sposobna za plovo.

V pretekli noči so letalske sile napadle vojaško važne objekte v jugovzhodni An-

gliji. Izbruhnili so mnogo požarov v vrstaniških objektih nekera mesta ob obali. Pomoči se sovražna letala niso opavila ne nad nemškimi državnimi ozemli. Niti nad področjem zasedenih dežel.

Protiletalsko tonništvo je 4. februarja sestrelilo še eno sovražno letalo pri Bestu, tako da so izgube sovražnika v dneh 4. in 5. februarja narasle skupno na 21 letal. Tri nemška letala se niso vrnila na svoje oporišče. V letalskih sporidih je včeraj dosegel kapetan Oesau največkrat neke skupine lovskih letal, svojo 40 letalsko zmago.

Berlin, 6. febr. AA. (DNB). O večerajšnji borbi nad francosko kanalsko obalo, v katerih je bilo zbitih 17 britanskih letal, se poročajo naslednje podrobnosti: Britanska letala so mislila, da bodo lahko izvedla nezaščiten napad skozi koste oblake. Ker pa britanska letala že dolgo niso izvedla podobnega napada, niso računali s tem, da je nemška obramba predvidevala vse podrobnosti, ki so v zvezi z morebitnim poskusom napada. Nemška obramba ob obali razpolaga z najboljšimi dovršenimi tehničnimi sredstvi, razen tega pa so stopila v akcijo tudi nemška letala. Britanska letala so priletela v soimenstvu lovskih letal, toda slednja so bila brez moči.

Podrobna razprava o Rooseveltovem zakonu

Reprezentančna zbornica bo po splošnem pričakovanju že do konca tedna sprejela Rooseveltov zakon

New York, 6. febr. n. (UP). Reprezentančni dom je včeraj podaljšal svojo sejo globoko v noč, da je lahko dovršil načrtovano razpravo o Rooseveltovem zakonskem načrtu glede vsestranske pomoči Veliki Britaniji in drugim vojskujočim se demokratskim silam. Včeraj je govorilo kar 64 poslancev. Danes dopolne se je zasedanje nadaljevalo in se je v predsedniškem domu pričela razprava o podrobnejših zakonskih načrtih in o spremenljivih predlogih. Kakor je izjavil predsednik reprezentančnega doma, bo zbornica nedvomno do konca tedna dočela svojo razpravo in sprejela Rooseveltov zakon. Načrt, ki je v bistvenih točkah prav gotovo ne bo spremenjen.

Reprezentančni dom bo razpravljal tudi o izpreminljivih predlogih, ki jih je postavila manjšina v njegovem zunanjo-političnem odboru koncem preteklega tedna. V glavnem dolčajo spremeni-valni predlogi, da mora zakonski načrt vsebovati specifične določbe, ali smejo ameriške voine ladie spremljati konvoje z dobavami za Veliko Britanijo na poti preko Atlantskega oceana ali ne, da se mora nadalje omeiti globalna vsota za te dobave, s katero bo prezident smel razpolagati popolnoma svobodno na osnovi zahtevanih pooblastil, ter končno, da se mora Roosevelt pri vsakokratnih ločljivih posvetovih z odličnimi faktori vojske in mornarice, preden vsakokrat posebej dovoli njihov izvoz.

Zanimivo je, da je reprezentančna zbornica že včeraj v okviru svoje razprave o Rooseveltovem načrtu odločila od republikancev stavljen predlog, da bi se pomoč Veliki Britaniji maksimirala. Zbornica se je postavila na stališče, da nihče ne ve za pravi obseg pomoči, ki bo dana

proti silovitemu napadu nemških lovcev. Ko je bil del letal zbit, ostala britanska letala niso poskušala več napadati, emveč so se vrnila v Anglijo.

Nemci o angleškem poskusnem balonu

Berlin, 6. febr. AA. (DNB). »Deutsche Allgemeine Zeitung« naglašja, da je trditve britanskega tiska, da baie obtoji tajni sporazum z Turčijo in Sovjetsko Rusijo o skupni obrambi za primer nemškega napada na Balkan, prav za prav poskusni balon, ki je bil izpuščen v želji, da bi se zvedelo, kakšen bo učinek tega na Bosphoru. Nato nemški list opozarja, da je uradna sovjetska agencija Tass odločno zanikala vse te trditve in rekla, da o kakšnem tainem sporazumu med Turčijo in Sovjetsko Rusijo sploh ni govora. Potem pravi list, da so verjetno v tem času tudi v Londonu razumeli, da vodi Rusija realno politiko, in da ne morejo britanske spekulacije imeti nobenega učinka. Kar se pa tiče Turčije, je uvidela, da je sivočas s sklenitvijo lamsvevga pakta z zapadnimi demokracijama naredila slabo dejanje. Glavna škrt Turčije je ustvarjanje ugodnih gospodarskih pogojev za državo. Vsekakor je del turškega tiska naklonjen Veliki Britaniji, tudi turški državniiki nimajo namena »pustiti se v kakršnokoli pustolovščino ali spekulacijo.

Prijateljska pogodba med USA in Mehiko

New York, 6. febr. j. (Ass. Press.) Po informacijah z merodajnega mesta bo v kratkem med Zedinjenimi državami in mehiško republiko podpisan dogovor o dobrem sosedstvu. S tem dogovorom bodo urejena vsa vprašanja, ki interesirajo oba sosedna naroda. Načrt pogodbe o dobrem sosedstvu sta sestavila pomočnik zunanjega ministra Sumner Welles in mehiški poslanik v Washingtonu Najera. Pogajanja za sklenitev tega sporazuma so že dolgo tekla med obema državama z namenom, da so z obsežno pogodbo enkrat za vselej uredijo vsa številna vprašanja in da se prekine z dosedanjim praksno urejanjem posameznih vprašanj s pogodbenimi kraljevnega značaja in omejene veljavnosti. Največ težav pri pripravljanju prijateljske pogodbe je bilo z ureditvijo vprašanja odškodnine za mehiške petrolejske izvirke. To vprašanje bo še pred podpisom pogodbe urejeno z direktnim sporazumom med mehiško vlado in prizadeletni petrolejskim družbami.

Madžarski obisk v Beogradu

Budimpešta, 6. febr. AA. (DNB). Prosvetni minister Homan bo 15. februarja odpotoval na poziv predsednika vlade in bolgarskega prosvetnega ministra dr. Filova v Sofijo. Na povratku bo obiskal tudi Beograd.

Kulturno sodelovanje z Madžarsko

Budimpešta, 6. febr. o. (Stefani) Kakor poročajo iz Madžarske, takoj po obisku jugoslovenskega zunanjega ministra dr. Cincar Markovića v Budimpešti sklenila je Jugoslavija sporazum o kulturnem sodelovanju. Ta sporazum ki je že izdelan, bo podpisan ko bo prišel madžarski prosvetni minister Homan na obisk v Beograd.

Drakonični ukrep zaščito reda in miru v Rumuniji

Za sleherni zločin proti javni varnosti in interesom države je določena smrtna kazen

Bukarešta, 6. febr. n. (Stefani) Davi je službeni list objavil odlok o novih izredno strogih ukrepih za zaščito javnega reda in miru v državi. Sleherni zločin proti javni varnosti in interesom države se bo kaznoval s smrtjo. V podrobnem je smrtna kazen določena za vse one, ki skrivajo brez oblastnega dovoljenja orožje, strelivo in razstrelivo. Nadalje bo kaznovani s smrtjo vsi oni, ki bi verli in ropali po vojaških, tovarnah orožja in skladiščih orožja in streliva. Smrtna kazen je določena za atentate na suverena in člane nezvesta doma, na ministrskeza predsednika in člane vlade, na oficirje in druge javne funkcionarje, ne glede na to ali atentat usone ali ne. Tudi sleherni zasledba javnih poslovi in poškodovanje naprav ki služijo javnim svrham bo v bodoče kaznovano s smrtjo. Končno se uvala smrtna kazen tudi za vse one, ki bi državi doneverili ali utajili nad milijon lejev.

Vse organizacije ki se ne ustanove z izravnim dovoljenjem državnih oblasti so prepovedane. Studentom in profesorom je v bodoče prepovedano sleherni politično udeleževanje. Prepovedani so tudi sponovi in pohodi civilistov v vojaških formacijah. Hude kazni so določene tudi za obrekovanje kralja, nezvesta doma, upravitelja države generala Antonescu in članov vlade. Za vse zločine in prestopke na osnovi tega dekreta bodo pristojna vojaška sodišča. Dekret ne donuša priznati njihovi razsodbi.

Notranje ministrstvo je v včerajšnji noči objavilo komunikacijo o položaju v državi, ki pravi, da je tudi včeraj v vseh krajih

FIS-tekme 1941

Šesta nemška zmaga

V klasični kombinaciji je ponovno zmagal Nemecc Gustl Berauer, na častnih mestih pa sta Finec Salonnen in še drugi Nemecc Gstrein

br— Cortina d' Ampezzo, 6. II. Na tisoče gledalcev se je zbralo danes popoldne okoli novo zgrajene olimpijske skakalnice v bližnjem Zuelu, kjer se je vršil drugi del tekmovalja za svetovno prvenstvo v klasični kombinaciji — v skokih. Skakalnica je zgrajena po vseh mednarodnih predpisih ter je bila odlično pripravljena, pa tudi vsi tekmovalci so bili v tako odlični formi, da ni bilo niti med polzkusnimi skoki niti med skoki v konkurenci nobenega padca.

Za konkurencio v klasični kombinaciji je tekmovalo 24 skakačev, udeležencev večerajšnega teka na 18 km. Kot veliki favorit je šel v to borbo Nemecc Gustl Berauer, ki je imel iz večerajšnega teka najboljše oceno in je res izvedel oba skoka sorazmerno kratka, toda dovolj dolga in previdna — na 56 in pol in 57 m — da je ostal tudi v kombinaciji na prvem mestu, in sicer daleč pred drugoplasiranim Finecem Salonnenom. Odlično se je z razmeroma majhnimi daljavami uveljavil še drugi Nemecc Gstrein, ki je prišel na tretje mesto, medtem ko sta skakača z največjimi daljavami — Šved Selanger, ki je skočil 63 in pol m ter najboljši Italijan Dacoli, ki je dosegel daljave 60 in 63 in pol m — prišla šele na šesto in sedmo mesto. V splo-

šnem se mora reči, da so najbolj homogeno moštvo za klasično kombinacijo postavili Nemci, ki so tudi letos z Berauerjem ponovili zmago iz Zakopan ter pustili severnjake za seboj.

V skupni oceni za klasično kombinacijo je bil vrstni red tekmovalcev naslednji: 1. Berauer Gustl (Nemčija) 431,8; 2. Salonnen (Finska) 414,8; 3. Gstrein (Nemčija) 406,2; 4. Paplas (Finska) 392,4; 5. Murama (Finska) 391,6; 6. Selanger (Švedska) 391,5; 7. Dacoli (Italija) 390,6 točke, itd.

Dr. Lev o prijateljstvu med Nemčijo in Rumunijo

Bukarešta, 6. febr. AA. (DNB) V okviru nemške ure bukareškega radia je delovni voditelj dr. Lev naslovil nekaj podzdravnih besedi na rumunski narod. Med drugim je rekel: Rumunija bo čedalje bolj razumela, da smo Nemci pravi prijatelji rumunskega naroda. Nemci so prepričani, da bo Rumunija napredovala pod vodstvom šefa države generala Antonescu, v katerem je rumunski narod našel primerno osebnost. Rumunsko bozavost je povzročila zavist nekaterih držav v prvi vrsti na Angliji, ki se ni izogibala nobenih sredstev, da bi dohila bozavost Rumunije v svoje roke. Toda Rumunij so napredno spoznali to nevarnost in so se izrekli zato za naravno sodelovanje z Nemčijo. Na koncu je dr. Lev izjavil svoja upanja, da se ustvarjeni združeni terapeviti za skupno delovanje med Nemčijo in Rumunijo, kar bo rodilo čim več sadov.

Jutri, šesti dan tekmovalja, je na sporedu tek vojaških patrol na 25 km s streljanjem v sredini proge. Te konkurence, ki bo letos izvedena petič — deloma v okviru zimskih olimpijskih iger, deloma v okviru FIS tekem — se bo udeležila tudi jugoslovenska vojaška ekipa v močni konkurenci z Italijani, Nemci, Švicarji, Švedi in drugimi.

Med številnimi odličnimi gosti, predvsem iz vojaških krogov, ki bodo jutri prisostvovali tem tekmam, je tudi bergamski vojvoda. Pri zadnji tekmi vojaških patrol v Zakopanah so zmagali Italijani, ki tudi letos, posebno zato, ker tekmujejo doma, polagajo velike nade v svoje moštvo.

Med številnimi odličnimi gosti, predvsem iz vojaških krogov, ki bodo jutri prisostvovali tem tekmam, je tudi bergamski vojvoda. Pri zadnji tekmi vojaških patrol v Zakopanah so zmagali Italijani, ki tudi letos, posebno zato, ker tekmujejo doma, polagajo velike nade v svoje moštvo.

Med številnimi odličnimi gosti, predvsem iz vojaških krogov, ki bodo jutri prisostvovali tem tekmam, je tudi bergamski vojvoda. Pri zadnji tekmi vojaških patrol v Zakopanah so zmagali Italijani, ki tudi letos, posebno zato, ker tekmujejo doma, polagajo velike nade v svoje moštvo.

Pogreb književnika Iva Kozarčanina

Zagreb, 6. febr. o. Danes je bil na Mirogoju pogreb književnika Iva Kozarčanina, ki je na tragičen način izgubil življenje. Na njegovo krsto so položili mnogostevne vence, med katerimi sta bila tudi venec društva slovenskih književnikov z napisom »Dragemu prijatelju — Društvo slovenskih književnikov« ter venec Umetniškega kluba v Mariboru. Pogrebu je prisostvovalo mnogoštevilno občinstvo, predvsem književniki in novinarji, navzoča pa sta bila tudi podpredsednik HSS inž. Avgust Košutić in zagrebški podžupan Dolenc z mnogimi mestnimi svetniki. Po blagoslovitvi trupla pred mrtvačnico se je od pokojnika poslovil v imenu njegovih tovarišev v uredništvu »Hrvatskega dnevnika«, v imenu hrvatskih književnikov in hrvatskega avtorskega društva glavni urednik »Hrvatskega dnevnika« dr. Ilja Jakovljević.

Zatem je govoril zastopnik slovenskih književnikov iz Ljubljane Fran Vodnik, ki je dejal med drugim:

V imenu društva slovenskih književnikov, dragi prijatelj Ivo Kozarčanin, Ti moram reči zadnji »Zbogom«. Bridko nas je zadelo v Ljubljani novice, da ne živi več, kajti ljubili smo te kot enega najiskrenejših prijateljev slovenskega naroda in slovenske književnosti. To književnost si spoznaval z ganljivo ljubeznijo in spoštovanjem ter seznanjal z njo tudi hrvaški narod. Ti si bil tisti, ki je zadnja leta največ delal za zblizanje Hrvatov in Slovencev na kulturnem področju.

S pokojnikom odhaja v grob veliko upanje, da bodo slovensko-hrvatski literarni odnosi postali še večji in globlji. Slovenski književniki bodo ohranili pokojnika v častnem spominu.

Zatem je krenil pogrebni sprevod proti grobu, kjer sta odšli žalostniki hrvaško pevsko društvo »Slojeme« in hrvaško pevsko društvo »Zvijezda«.

Pred grobom se je poslovil v imenu književnikov mesta Maribora od pokojnika slovenski književnik Jaroslav Dolac, ki je poudarjal, da težko čuti, i gubo hrvaškega književnika Iva Kozarčanina, tudi slovenski književnik, ker je pokojnik v svojem kulturnem prizadevanju vedno delal za kulturno zblizanje hrvaškega in slovenskega naroda.

Zemunska vremenska napoved: Hladneje bo. Nekoliko se bo zvedrilo čez dan v severnih in severozahodnih krajih. V ostalih delih države oblačno in snež. Dež v južnih predelih.

Naši kraji in ljudje

Predstavniki učiteljstva pri ministru prosvete

Razložili so vse pereče zadeve svojega stanu

Beograd, 6. februarja. Prosvedni minister g. dr. M. H. Krek je pretekli tork ob 18. sprejel člane izvršnega odbora JUU kakor tudi predstavnike učiteljskega tiska. Kakor nam poročajo, se je sprejem razvil takole:

Predsednik JUU g. Ivan Dimnik je predstavil g. ministru vse pristne, nato pa je obrazložil najvažnejša vprašanja, ki so tičejo šolstva in učiteljstva. Med drugim je rekel, da izvršni odbor JUU pozdravlja šefa prosvete v dobi, ko žive narodni učitelji v izredno težkih razmerah. Zaradi tega pritiče učiteljskemu stanu še večji pomen, ker je ta stan narodu najbolj blizu in njegov tolažnik in pomočnik. Zgodovinski pomen si je pridobil učiteljstvo v vojnah za osvoboditev in zedinjenje. Prav tako stoji danes učiteljstvo v prvih vrstah kulturne in prosvetne fronte. Učitelji so tudi danes pripravljeni vse žrtvovati za ohranbo narodne svobode in državne neodvisnosti. Zaradi tega je vsako poslabšanje njihovega stanja v škodo splošnosti. Revizijo uradniškega zakona in posebnega šolskega zakona, ki bi se izvršila za zapirni vrati, brez sodelovanja prizadetih, bi učitelji sodili za neprimerno in samo po sebi škodljivo. Predvsem je treba popraviti v preteklosti storjene napake in tako dvigniti duha in moralni zanos učiteljskega stanu.

Redni predmetni uradniki se oddaleč ne krijejo najosnovnejših zahtev, ki predstavljajo najnižjo življenjsko mero, zato bi bilo nadvse potrebno, da se težavno stanje izboljša v prid učiteljstvu. Nadalje je predsednik Dimnik omenil: avtomatsko napredovanje, povišanje v 5. stopnjo brez omejitev, pravilno poviševanje preko komisije, reparacijo krivic pri napredovanju in akontaciji na pokojnino. Popraviti je treba uredbo o draginskih dokladah izenačiti je treba drugi in tretji draginski razred s prvim. Poročene učiteljice naj prejema enake prejeme kakor samske.

Uvede naj se doklada na ženo, da se zagotovi obetane družine, osnovne družabne celice. Premestitve, ki se v tej dobi vršijo brez želja učiteljev, strahovito prizadenejo učitelja, njegovo družino in prosveto samo. Z razpisom natečajev na prazna mesta in s komisijami dodelitvijo službenih mest bi se dvignila vera in moralno in pravičnost. Uredbo o dodeljevanju učiteljev bi bilo treba ukiniti, saj je doslej močno škodovala učiteljstvu in šoli, ker se napačno uporabljala. Treba je popraviti napake, ki so bile storjene pri reševanju vprašanja nadstavljenih učiteljev in pri zasedanju praznih mest, kar je hudo zadelo mnoge učitelje v socialnem in pravnem pogledu.

Viljevanje učnih knjig od strani predstojnikov je treba onemogočiti. Učiteljski starešinski zbor kaže predstavitelji na ta način, da se odpravi vsi oni, ki nimajo za ta položaj moralnih vrednot. Kakor doslej, bo učiteljska organizacija tudi poslej z vsemi močmi stremela za tem, da se izkorenini korupcija v prosvetnem in šolskem življenju. Učitelji naj se ne upokojujejo, dokler pravno in formalno ne dosežejo 5. skupine. Učiteljska organizacija je v težavem položaju, ker se ne dovoli glavna skupščina in ker se ponekod ne morejo vršiti okrajni zbori, ki ne samo dvigajo duha med učiteljstvom, marveč tudi koristijo stanu. Šoli in prosveti. Uprava JUU bo za bodoči finančni zakon pripravila svoje predloge s podrobno razlago in bo prosila, da se predlogi uresničijo s pomočjo amandmajev.

Kakor pravi poročilo JUU, je g. prosvedni minister pozorno poslušal izvajanja g. Ivana Dimnika. Izrazil je svoje nazore glede nekaterih naglasenih vprašanj in zagotovil, da bo storil vse, kar je v njegovi moči v prid šoli in učiteljstvu. Objubil je, da bo v prosvetnih in šolskih zadevah sodeloval z učiteljskim združenjem.

Pri nas ni aila, da bi posnemali prve ali druge Imamo mnogo inženjerjev, brihtnih, da, prav pametnih in sposobnih. Naj jih mestna občina pobara za pameten nasvet, kako bi bilo najhitreje in najcenejše po snežnih zametih odstraniti sneg z mestnih ulic. Doslej plačuje mesto letno

Pravice na banovini skoro ne bo več videti

stotisoče za ta namen. Ni dvoma, da bi prišli a primernim razpisom do pametnejše in cenejše metode, kakor so jo uvedle nekdanje francoske okupacijske oblasti, ki so ukazale, da je treba sneg s konjsko vprego voziti v strugo Ljubljane.

Letos bo ostalo še vse pri starem in bomo kidali in odstranjevali sneg kakor so nas učili naši očeti. Prihodnje leto pa že utegne naša pobudna zamisel roditi kaj uspeha. Dotlej pa počakajmo in se ne predajamo preveč obetajočim nadam!

Ata Mikuž

(Ob 60-letnici vojnega dobrovoljca)

Te dni je zdravo in krepko dopolnil 60 let vojni dobrovoljec Drago Mikuž. To je pravo ime jubilaritvo in o tem priča tudi krstni list, njegov prvi življenjski dokument. V tem listu je zapisano, da se je Mikuž rodil 1. februarja 1881 na Črnem vrhu nad Idrijo, pristojen pa je v Ljubljano, kjer se je povsem udomačil že davno pred vojno in se je po študijah posvetil bančnemu poklicu, zanimala pa so ga tudi mnoga narodna vprašanja v tedanji dobi. Kot navdušen Sokol se je uveljavil v sokolstvu in narodno obrambnih društvih, pomagal je reševati ogroženo slovensko zemljo in udeležil se je marsikaterih takratnih narodnih bojev.

Bil je prepričan, da je rešitev za Slovenijo samo v jugoslovanski ideji in v združitvi s Hrvači in Srbi. Toda jugoslovanska ideja se v bivši avstro-ogrski monarhiji ni

dala uresničiti in Mikuž se spoznal, da se bo usoda Avstrije in Jugoslavije rešila na bojnih poljanah. Zato je v svetovni vojni že junija 1915 stopil čez fronto v slovensko Rusijo in istega leta kot nacionalni revolucionar vstopil med vojne dobrovoljce, da se bori za našo narodno osvoboditev in zedinjenje. Bil je globoko prepričan, da moramo tudi Slovenci doprinesiti svoj krvni davek, če hočemo biti svobodni in združeni s Srbi in Hrvači v narodno jugoslovansko državo. Boril se je v Dobruži in udeležil se je težkih in krvavih bo-

jev, ko je kot kapitan 11. r. poveljeval četi v 11. polku prve dobrovoljske divizije. Ves oficirski zbor v polku pa tudi mnogi drugi oficirji so Mikuža tovariško klicali »Ata Mikuž« ali pa enostavno »ata«, a vojaki so o njem govorili »naš ata«.

To ime mu je ostalo tudi pozneje na solunski fronti, kamor je pripeljal svojo četo iz Rusije in jo v sestavi jugoslovanske dobrovoljske divizije vodil v vseh borbah pri preboju in v nadaljnjih operacijah, dokler niso bile osvobodile jugoslovanske pokrajine. Tako je Drago Mikuž pomagal ustvariti kot vojni dobrovoljec Jugoslavijo na bojnih poljanah. V borbah je bil hraber in značilen je bila njegova hladna prirebnost. Za borbene zasluge je bil odlikovan z redom Beleške orla V. stopnje z meči, z ruskim redom sv. Ane 3. st. i. dr.; odlikovala ga je tudi češkoslovaška republika z vojnimi križcem.

Po vojni se je Drago Mikuž posvetil aktivni vojaški službi in dosegel čin polkovnika. Služboval je v raznih krajih naše države in se je po upokojitvi preselil v

Zoper nevarnosti

Infekcije skozi ustno duplino poskusite okusne

Dobivajo se v vseh lekarnah. Cena malega zavitka din 8.—, velikega zavitka din 16.—. Ogl. reg. S. br. 15510 27/5. 1939

Težave in želje severne Ljubljane

Tyrševo cesto je treba spodobno urediti

Vsem ne bo nikdar ustrezno, gotovo pa je, da je mogoče ustreči vočjemu delu prebivalstva posebnih mestnih delov zato naj nam bo dovoljeno navesti glavne težave prebivalcev severnega dela Ljubljane — ob Tyrševi cesti — tj. do Urbančeve in ulic ki se vežejo nanjo.

Predvsem ne moremo biti zadovoljni z ureditvijo prometnih zvez s središčem mesta. Ne želimo in ne zahtevamo nič več kakor enakopravnost z ostalimi mestnimi deli. Znano je, da ljubljanska cestna železnica ni uspešno in iz tega nujno sledi, da nosi ljubljansko prebivalstvo na en ali drugi način vsakoletni primanjkljaj. Ali ga plača z direktnimi ali indirektnimi davki, pri tem ni važno. Da nosi ta deficit vse ljubljansko prebivalstvo in ne samo ono, ki stanuje v dotičnih mestnih delih, kjer vozi tramvaj, je prav tako izven dvoma. Če je tako, — in o tem smo prepričani — potem res ne vidimo razloga, zakaj bi ravno severni del Ljubljane smel tako ali drugače prispevati za dobre zveze ostalih mestnih delov sam pa bi moral biti z izjemno soboto in nedeljo od 20.15 dalje odrezan od mestnega središča. Tramvaj vozi poleg tega podnevi mnogo bolj pogosto in to celo v št. Vjd. na Vič, Rakovnik in v Moste, avtobus pa na četrty ure samo do slepe proge, dalje pa ob uri ali le ob času izredno velikega prometa na pol ure.

Razumemo avtobusnega podjetnika in mu ne zamerimo, če gleda na svoje interese, toda stvar mestne občine je, da gleda na interese svojega prebivalstva. Nimamo vpogleda v kalkulacijo avtobusnega podjetnika, toda če on ne zmore vožnje izven sedanega voznega reda, posebno ponoči, mora mestna občina naiti način, da se to vprašanje reši kakor je rešeno pri tramvaju. To velja za sam vozni red, za pogostost zvez za velikost voz, ki naj vozi, in ne nazadnje za mesečne karte, ki jih sedaj ni, četudi so v navadi pri tramvaju. Ne more se dopustiti, da bi zaviselo od dobre volje avtobusnega podjetnika, ali in kdo dobi vozniki; blok in kdo ne.

Žaloigra dveh mladih mornarjev

Komisija je ugotovila podrobnosti v čolnu pri Milni

Spit, 6. februarja. Žaloigra onih dveh italijanskih mornarjev, ki so jih našli mrtva v močno prestreljenem čolnu, je vzbudila na našem Jadranu posebno iskreno sočutje. Kolikor je bilo le še mogoče ugotoviti podrobnosti, je to storila posebna komisija, ki je v ponedeljek odplula s parnikom »Plavnikom«, na sam kraj najdbe.

Predvsem je komisija ugotovila, da so ribiči bratje Glavurčić našli pri Maslinici na otoku Soliti nesrečni čoln, dolg 7 metrov in ves izrešetkan s strelji iz streljane. Mrtva mornarja sta pripadala italijanski trgovski mornarici. Komisija je imela nalogo raziskati, ali je čoln s kakega potopljenega parnika, ali pa sta bila mornarja ustreljena na begu. Ko so čoln natančneje pregledali, so poleg prestrelkov iz streljane našli na čolnu nekatere poškodbe od drobec granate. Prav tako se je čoln nekoliko poškodoval, ko se je spuščal v morje. Komisija je po tem zaključila, da je čoln pripadal neki ladji, ki se je borila na odprtem morju in se je verjetno tudi potopila, posadka pa se je, kolikor je bilo mogoče, naglo reševala. Ni mogoče dognati, ali je bilo v tem čolnu več ponesrečencev, ali samo dva. Sodiijo pa, da je nesreča potopljene ladje gotovo zahtevala večje število žrtev

in da jih je več iskalo zavetja v tem čolnu, so pa poskakali v morje, ko je začela sovražna streljanka obsipati čoln s strelji. Medtem ko so torej drugi izginili v morju, sta obadva preostala obležala v čolnu in končala žalostno smrti.

Po pregledu obeh trupel je komisija dovolila pokop v Maslinici. Na čolnu in na obeh reševalnih pasovih so našli napis »Valerio Nicoloe, po čemer sklepajo, da se je tako imenoval potopljeni parnik; bil je iz Benetk. Še zlasti ob pokopu mladih italijanskih mornarjev se je pokazalo iskreno sočutje prebivalstva. Naj bo nesrečnim žrtvama vojne lahka jadranska zemlja!

ru, Kmetško dvorišče II in Motiv iz Bohinja (54).

Klemendič se je pred leti bavil skoraj izključno s portretiranjem. Sedaj so postali njegovi portreti redkejši, a tudi v razstavljenih primerih je pokazal, da mu problem podobenosti — pri portretiranju klub vsemu še vedno glavni problem! — ne dela težav. Da dosega podobnost z virtuozno uporabo razčlenjenih barvnih ploskev, je tudi eno izmed presenečenj, ki jih nudi njegova razstava: zlasti lena Glava deklice (43) je v tem pogledu poučna.

Končno naj bomo omenjena še tihotitja, ki so stvarno in zelo živahno naslikana.

Klemendič si je s to razstavo nedvomno utrdil svoj dobi rit in je z njo gotovo razočaril svoje nasprotnike — če jih je imel.

Vladimir Skrbinšek izjavlja...

V mariborskih kulturnih krogih je vzbudila precejšnje pozornost vest, da odhaja sredi sezone režiser g. Vladimir Skrbinšek v Skopje, kjer bo deloval v drugi polovici sezone. V razgovoru z g. Skrbinškom se je zadeva pojasnila in navajamo glavne misli tega razgovora:

»Med početnicami — tako pripoveduje Skrbinšek — je bil v Mariboru upravnik skopjskega gledališča g. Velimir Živojnovič. Ker tedaj še nisem podpisal kontrakta z mariborsko gledališko upravo zaradi negotovosti zvižanja plač vsemu ansamblu in prav tako meni, ki je postalo zaradi naraščajočih draginje zelo aktualno in nujno potrebno, smo se, dr. Brenčič, Živojnovič in jaz, sporazumeli, da me vsak od obeh upravnikov angažira polsezonsko

s primernim poviškom plače. Pri tem pristadita obe gledališki lep znesek, medtem ko sem se jaz obvezal za določeno število predstav, pri katerih bom polsezonsko sodeloval kot režiser ali igralec.

Pri tem naj pripomnim, da je skopjskemu gledališču, ki vodi samo dramski repertoar in ki ima za to letno 30 do 35 premier, treba vsako sezono več gostov režiserjev. Tako gostuje na primer več let znani beograjski režiser Raša Plavčič. Ker sem pred nedavnim deloval tri sezone pri gledališču v Skopju, ker sem dobro upejan v način umetniškega dela na tamšnjem odru in ker tudi dobro poznam ves umetniški ansambl, je bilo upravniku g. Živojnoviču mnogo do tega, da sodelujem letos na skopjskem odru.

Dopolnil naj to pojasnilo še z ugotovitvijo, da sem opravil svoje letošnji delovni potencial na mariborskem odru z veliko režijo »Cyrena de Bergerac«, kjer sem obenem igral v umetniškem pogledu

Zima vredna svojega imena

Ljubljana, 6. februarja

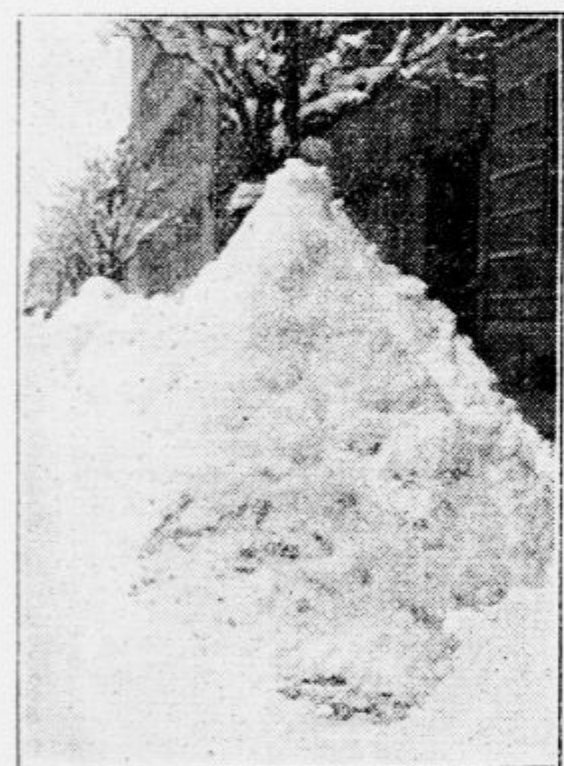
Ko je pred dobrimi štirinajstimi dnevi odjuga pobrala skoro ves sneg, je kazalo, da smo hudo zimo skoro že prebledeli. Pa smo za konec minulega tedna doživeli novo spremembo vremena: sneg, ki se je pomalem ponujal nekaj dni — sem pa tja je padla drobna snežinka — se je naenkrat vsul na gosto in snežilo je noč in dan tako, da so dejali, da ga je kar dovolj, če ne preveč. V nedeljo je ponovno pritnila odjuga, iz radia je bilo slišati slabe vremenske napovedi, celo dež so prerokovali. Zaradi dežja jim ni uspelo, pač pa je prišlo snežit. Ljubljana je dobila lepo zimsko obleko, čisto in belo, ki je prekrila umazanijo po cestah in pločnikih. Poslabno ob večernih urah je bilo po mestu nekaj dni kar pravilčno: mehka, zasnežena pota, ki so vsrkavala sieherni

Motorni plug se mora včasih ponovno zagnati v belo gmoč, da jo odine ob kraj. Početje, ki ga ljudje prav radi opazujejo.

šum človeških korakov in cestnih vozil, zametene električne pa plinske svetilke z visokimi kučmami in goste bele mreže telefonskih in električnih napeljav ter od hiše do hiše preko cest vodečih žic cestne železnice. Res, taka čista, tiha Ljubljana ima nekaj svojevrstne lepote, ki pa je žal le kratkotrajna. Motorni plugi zorjejo sneg po ulicah, delavci odikajo prehode in nagrmadijo sneg na visoke kupe. Saje in vsemogoča velika nesnaga malega mesta lega na deviški sneg in vse je znova bolj umazano ko prej. Na bel sneg podlagi je nesnaga vse bolj vidna, ko pa sicer. Nu, Ljubljana je spet bela a le še po imenu.

Pravijo, da je sneg beraški snoj. Mestnim beračem sicer ni v dobiček, pač pa mnogim delavcem, ki dobe posla pri kidanju in odvažanju snega, kar se tiče čiščenja mestnih ulic smo menda tam, kakor za časa francoske okupacije. Le plug za oranje snega so včasih vlačili s konji, sedaj ga pa premika stroj. V drugih mestih so si za odstranjevanje snega omislili čudovite naprave. Ponekod ga valjajo z razbeljenimi valji, da se topi in voda odteka v kanale, drugod ga mečejo v velike kotle in »skuhane« odvažajo pod cesto.

Velikanski kupi snega segajo ponekod metre visoko

Kulturni pregled

Razstava Frana Klemendiča

Cepprav je ime slikarja Frana Klemendiča v Sloveniji posebno še v Ljubljani zelo dobro znano in čeprav vse njegove slike v preminih zaslužnih stanovanjih, pa tudi v javnih zbrkah je vendar njegova razstava v Jakopičevem paviljonu pomenila za večino obiskovalcev novo presenečenje. Predvsem je pretaklo še precej let, odkar je Klemendič s svojim delom javno nastopil — če izvajamo razstave salona Kos bodisi v njegovih trgovskih prostorih ali na veliki mu. O Klemendičevem delu so bila morja prav zato mnenja delena, ker ta sicer zelo produktivni umetnik ni nudil pri žosti da bi se okrenil njegovim umetniškim stremiljem in izvršila na ravni, kjer mora biti prodajni moment postavljen na drugo mesto. Kdor je imel priložnost videti zakulisne njegovega dela na se temu ne more čuditi. Če je umetnik postavljen pred nalogo, da izklučno z delom svojega človeka preživlja sebe in petelansko družino, mora po sili razmer prestopiti strogo mejo, ki mu jih stavi geslo l'art pour l'art. Nevarnost je, da se iznevari svojim umetniškim ideam in da se začneja udeleževati v obrtniškem smislu. Če so Klemendiča zadeli taki občutki so izvirali iz teke dobe njegovega umetniškega življenja. To tako boli mora njegove prijatelje razumeti, da je to doba s svojim življenjem instinktom končno premagal in da se ni osmislil samo v svojem zasebnem življenju temveč tudi v umetniškem pogledu.

Ocenjevalec umetnikovega dela se mora — če hoče spoznati njegovo sposobnost — zaustaviti pri najboljših ustvaritvah. Zgodno poudarjanje manj važnih in manj vrednih del postavlja neobjektivne pisme, ki vodijo do nepravilnih zaključkov. Poudarjam to posebno še kot recenzent v dnevniku, ki ne more imeti naloge da z ostrino svojega peresa secira vsako umetnino, ki se polavi na naših razstavah. Najvažnejša je pač preopazna stran recenzije, saj je odnos našega občinstva do likovne umetnosti še vedno mnogo premalo tesen.

O Klemendičevih delih kakor nam jih je pokazal v sedanjih razstavi v Jakopičevem paviljonu, lahko trdim, da ni treba zamolčati del, ki bi jih ne bilo vredno ocenjevati z umetniškega vidika. Umetnik je svojo kolekcijo zbral z vsjo skrbjo in z dobro samo-kritiko. Pokazal nam je o priliki svojega življenjskega jubileja ves svoji razvoj z deli iz dobe, ko je komaj dovršil dunajsko akademijo pa vse do zadnjega časa. Pri vsem dolgotrajnem delu opazamo da je bil sicer — kakor vsak umetnik — podvržen raznim volovnim volivom, da se pa kakor reče ni opavila v vseh njegovih slikah njegova izrazita osebnost. Če omenjam razne vplive, mislim da ne more biti v škodo njegovega slovesa ako naglašam da ti vplivi niso prišli iz tujine kakor pri večini slovenskih umetnikov ampak da je našel sušestije za nove načine izražanja pri slovenskih mojstrih barve, prav posebno

pri naših impresionistih. Ta konstatacija lahko samo dokazuje da moramo govoriti o obstoju slovenske umetnostne šole kar nas navdaja z neko sam-zavetijo. Škoda da domači učni zavod ne more še bolj pospešiti tekega avtohtonega umetniškega razvoja.

Fr Klemendič je torej v teku svojega razvoja postal predvsem impresionist in si je osvojil tehnično in barvno plat tega umetniškega slova. Medtem ko se slikal v začetku s črnim ter se je rad omejil na preproste barvne harmonije je prehajal v teku svojega razvoja vedno bolj v širino in barvitost. Začet je uporabljati ločeno, najprej na koncih rozete na široki strani ter je začel vse bolj podati barvno razkošje krajino.

Tako vidimo v razstavi dela, ki se tasno kažejo vpliv dunajske šole. Sojale potrebne študije. Castni portret in Glava starca) a kot nasprotje temu s smelo raztezo navržene krajine ki še e v d s n d i distanci izgubilo svoje »šikoročnost«. Med ta ekstrema pa moramo uvrstiti vrsto del ki so slikana brez tistih barvnih prehodov ki jih je ljubila starejša šola pa vendarle s črnim nato dela v katerih se vedno bolj uveljavlja ločena k t nio dosega večjih optičnih efektov (portret soproge in dela ki so izvršena z ločeno a ploskovno. Pri slikah najnovjšega datuma pa je sicer preel k siliknjanju z ločeno le v zadnji fazi de a medtem ko je podaljšanje izvršeno s širokim črnim. Te slike so zato manj dostojne a učinkitele mehkeje.

Točko o tehnični strani

Važnejša je ugotovitev barvnega učinka Klemendičevih slik. Umetniku je v tem pogledu glavna učiteljica sama nara a četudi je nedvomno s pridom študiral

Domače vesti

♦ **Svicaški voćkonaz se poručila u Zagrebu.** Te dni zapusti Zagreb svicaški voćkonaz g. Albert C. Blau s svojo gospo Konstanco. Nastopil bo novo službeno mesto v New Yorku. V Zagrebu je bil od leta 1937, prej pa je nekaj let vodil svicaški voćkonaz na Novem Zelandu, kjer se je tudi oženil. V Zagrebu si je pridobil mnogo toplih simpatij, zato je zbudil njegov odhod splošno obžalovanje.

♦ **Smrt vzornega Gorenjca.** Iz Ljubnega na Gorenjskem so nam sporočili: V splošni bolnišnici v Ljubljani je umrl 3. februarja tukajšnji posestnik in obrtnik Valentin Kocijanec, po domače Tinček. Pokojni je bil vzoren gospodar, umen sadjar, ki je svoje malo posestvo vodil skrbno ter je zlasti svoje sadovnjake uveljavil vzorno, kar mu je donosalo lepe dohodke. Njegovo največje veselje je bilo spomlad, ko je ogledoval drevo za drevesom, kaj je treba tu odžgati, tam zamazati, tu pognojiti itd. Dasi je bil res razumen gospodar, pa v skromnosti ni sili v csprejde. Na listi demokratske in kasneje nacionalne stranke je bil ponovno izvoljen v občinski odbor bivše občine Ljubno ter mu je stranka zaupala funkcijo občinskega blagajnika. Vođil je blagajno vse četle, da je višja oblast likvidirala samostojno občino Ljubno in jo priključila k občini Mošnje. Po komasaciji nj hotel več prevzeti ponudnega mu mesta v občinskem odboru, ker se zaradi šibkega zdravja ni hotel več udeleževati dela izven vasi. Bolehal je del časa ter se je slednje moral podati na operacijo, ki je uspela in so domači že čakali na njegovo vrnitev. Toda posledice so zahtevale njegovo smrt. Vrača se mrtev v Ljubno med hruske in jablane predregre vrt, pokritega z belim zimskim cvetjem. Naj ti bo, Tine, ohranjen tvoj spomin!

♦ **Društvo medicincev nas je naprosilo za naslednjo objavo:** Društvo slovenskih medicincev v Ljubljani. Dvignili so nam okrajno medicinsko fakulteto na klinično stopnjo. Ta korak zahteva ne samo potrebne učne moči in odgovarjajoči inštituti, marveč nas kategorično istočasno zili z ekonomskega, stanovanjskega in zdravstvenega vidika poskrbeti za naše slovenske medicince katerih večji del izhaja iz siromašnih rodbin. Neobhodno in nujno potrebno je zaradi tega, da začnemo resno skrbeti za blagor našega medicinskega narašča. Vsi moramo sodelovati, k čemu smo posebno zdravniki poklicani. Zato si štejemo v sveto dolžnost pomagati našim medicincem ter prosim naslov, da izvolimo iz svoje sredine izbrati siromašnega in zelo marljivega medicince. Ta naj se pri meni na stanovanju, Gledališka ulica 4. zgleda vsak mesec prvega, da bo prejel redno mesečno podporo po 200 din do konca šolskega leta. Šef internega oddelka: Dr. Matko, I. r. Društvo medicincev se g. šefa pripravi dr. Matku najiskrenejše zahvaljuje. Društvo medicincev v Ljubljani.

♦ **Za jubilejni evharistični kongres** v Zagrebu bo uredili pod milim nebom slavnostni prostor, kjer se bo lahko zbralo 300.000 vernikov. Priprave naglo napredujejo. Na svečanost so povabljeni vsi škofji na svetu, iz Rima pa je že zagotovljen tje na svetu, iz Rima pa je že zagotovljen Določeni bo slavnostni spored sprejema. Najbrž se bo papežev odposlanec pripeljal iz Jakina čez Jadransko morje v Split s posebnim našim parnikom. Sprejeli ga bodo tam, kjer se prične naše morje, nadalje v Splitu, v Solinu in na progi do Zagreba. Legat se bo peljal s posebnim vlakom. Zaradi vojnih zapletov, ki zajemajo tudi Jadransko morje, ni mogoče reči, ali se bo celotni načrt sprejema lahko izvršil v zeleženem obsegu. V Zagrebu bo svečani sprejem najbrž v Narodnem gledališču. Vse zagrebške šole bodo zaključile pouk pred začetkom velikih svečanosti, ker bodo šole služile za nastanitev udeležencev evharističnega kongresa. Učenci in dijaki bo na koncu šolskega leta dobili umetniško izdelana šolska spričevala, na katerih bo naglasen spomin na proslavo 1300letnice prvih zvez Hrvatov s Svetlo stolico.

♦ **Tudi beograjsko občinstvo se bolj in bolj vrača h gledališču.** »Politika« objavlja razgovor z upravnikom beograjskega Narodnega gledališča Momirovom Velikićem. Pretekli mesec je beograjsko Narodno gledališče imelo rekordne dohodek ki je za 100.000 din višji od dohodka v januarju lanskega leta. Upravnik Velikić je načel: »Predvsem ta uspeh ni samo plod občinstva, da danes ni dobrih filmov, marveč občinstvo jasno spoznava, da je film eno, gledališče pa drugo. To sta dve umetnosti, ki se ne izključujeta in ju skoraj ni mogoče zamenjati. To sta dve umetnosti, ki druga druge ne ovirata. Človek ima rad obe in lahko v obeh uživa.

naporno vlogo, z dvema ostalima dramskima režijama ter še z dvema vlogama v drami. Prav zaradi te kombinacije v zvezi z mojim angažmajem za sezono 1940/41 in zaradi nekaterih tehničnih ovir je v letošnji sezoni odpadla tudi nameravana uprizoritev Mrakovne drame »Kara-djorđev«. G. Mrak se je ob priliki osebnega razgovora z menoj zelo navdušil za koncepcijo moje režije in mu je torej znano, da je uprizoritev povezana s precejšnjimi tehničnimi sredstvi in tudi s potrebo glasbenih vložkov, ki so bistveni del te koncepcije. Vseh teh ovir ni bilo mogoče v kratkem času tako temeljito odstraniti, kakor terjata čista uprizoritev tega odrskega dela. Nasprotno pa so do pričetka nove sezone 1941/42 dani vsi pogoji, da se bo delo kot slavnostna predstava za 1. december 1941 uprizorila tako, da bo uspeh na mojem trdnem prepričanju pridoval. Menim, da je razumljivo, če trdim da po svoji umetniški vesti ter svoje zvestobe za ceno nobene drugega pridobne ne morem opustiti. Prav v Skopju mi bo dana možnost, da prisrčno mariborskega gledališča potrebne kostume ter ustrezajočo glasbeno kompozicijo, ki bo povsem v skladu z delom.

V Maribor se vračam ob pričetku nove gledališke sezone. V načrtu imam zvečer »Hamleta«, ki bo med ugodnimi predstavami v sezoni 1941/42. Dotlej pa Vas, g. urednik prošim, da sporočite v mojem imenu prisrčne pozdrave občinstvu, ki se je v tako velikem številu udeležilo moje povratne predstave v mariborskem gledališču, pa tudi kritiki ter vse prijateljem, ki so s tolikim razumevanjem tudi v tej sezoni spremljali moje delovanje na mariborskem odru.

ZAPISKI
Slovenski književniki spominu I. Kozarčanina. V sredo, 6. t. m., so odborniki

časno dojmovanje občinstva je največ pripomoglo k umetniški moči našega gledališča, tako drame, kakor opere in baleta.

♦ **O higieni svinj** je napisal v hrvaščini zanimivo poučno knjigo veterinar Matko Marolt. Da bi naš narod s svojo živinorejo čim lažje vzdržal gospodarstvo, ki je potrebno, da se vsak gospodar posveti čim večji vzgoji živali, posebno se svinj. Svinjereja da povzroča mnogo truda in skrbi, če kmetovalec ni dobro poučen o nevarnostih, ki pozos okrat napravljajo veliko škodo. Ravno pri svinjereji trpi ves naš kmečki narod mnogo izgub in škodo. Treba je zatreti, da kmet je čim bolj spoznan, da nevarnosti in jih pravčasno odkloni. Star narodni nre-govor pravi: »Bole je preprečiti, kakor lečiti.« Maroltova knjiga bo gotovo dobrodošla tudi našim umnim kmetovalcem, saj je pisana v lahko razumljivi hrvaščini, ima jedrnat podatke in napotke ter je opremljena z lepimi števili dobrih slik. Naroča se na naslov: Vladimir Horvat, Zagreb Masarčkova ulica 28 a. Ob-sega 134 strani in stane s poštnino 26 din.

♦ **Graščanica na Koroškem polju** je sloveča cerkev s samostanom, ki pa je po vojnih viharah mnogo trpela in je res bil zadnji čas, da jo obnovijo. Že nekaj let obnavljajo to znamenito zgodovinsko svetinjo in letos na Vidov dan bo blažoslavljen hram slave z mavzolejem in z obnovljenim konakom. Mnogi ugledni Srbi so darovali lepe prispevke, da bi Graščanica spet donos Kosovega polja in vse Jugoslavije.

♦ **Boter mnogih siromakov** je kovač Ma-to Begović v Rogatici v Bosni. Doslej je bil za botra že kakim sto novorojenčkom, večji del otrokom siromakov ali služben-cov, ki so prišli v ondote kraje iskat za-služka. Zda je dobri »Čika Mata« star že nad 60 let in se ne spominja, komu vsemu je botroval. Kratko ga imenujejo botra ro-gatških katolikov Marsikateri že odrasel mož ali žena se zgleda pri svojem krstnem botru, ki je vse življenje je razdalja pa je vendar srečen in zadovoljen.

♦ **Važno opozorilo naročnikom revije »Umetnost!«** Opozorjeni smo, da ne-upravičeno pobirata naročnino za našo re-vijo dva mlada gospoda. Ko jih izsledimo jih otrijavimo oblast. Zato je v vašem interesu da ne plačujete naročnine n-ko-mur, razen da ne nakažete po položajni ali pa plačate naši stalni inkasanti gđ Zinko Tintovi iz Ljubljane, ki se vam bo legitimirala. Samo ti dve plačilni no-žnosti priznamo. Uorava »Umetnosti« Ljubljana, Pod turmom št. 5.

♦ **Slovensko društvo »Narodni dom«** v Zagrebu bo pridelo 8. t. m. v železničar-skih dvorani v Crnatkovih ulici 18 »pred-pustno veselico« z bogatim sporedom. Za-četek ob 20. uri. Vabljani vsi člani in pri-jatelji društva!

♦ **Izlet v Budimpešto** od 22. do 26. fe-bruarja. Prijave v obeh biletarnicah Putni-ka. (—)

♦ **Huda železniška nesreča** se je zgodila na Sipačovi progi med Kninom in Dr-varjem. Iztrili se je tovorni vlak. Loko-motiva s 4 vagoni se je prevrnila, druga lokomotiva s 24 vagoni pa je ostala na progi. Bilo je ranjenih šest železničarj-v in neka poštna uradnica. Komisija je u-gotovila da se je nesreča zgodila za o. ker se je prelomila tračnica.

♦ **Založila slepe gojenke.** V beograjskem Domu slepih deklet je obupala gojenka Vera Rakičeva. Zvečer ko so se podala dekleta spat, je Vera še sedela pri mizi in je pisalom, kakršnega se poslužuje ejo slepi ljudje, niza a črko ob črko. Nob na tovaršica ni slutila, da piše Vera po lo-vo pismo. Sele zjutraj se jim je razo-de-la njena založila. Vero so našli na pod-strešju mrtvo, obešeno. Poslovilno pismo je bilo namenjeno njenemu očetu na Ko-sovu. Vera mu je pisala »Samo eno ob-a-lujem, da te nisem še enkrat čula. Pro-sim te, oprosti mi, da sem to storila. Kri-va je usoda!«

♦ **Ker je umoril lastno ženo,** se bo do smrti pokoril zločinec Mijo Mrnić, ki se je moral te dni zagovarjati pred velikim se-natom okrožnega sodišča v Petrinji. Mrvić je bil svojčasi poštni namestnik v Beogra-du, kjer pa so ga zaradi sleparije odpustili. Preden je odinil na večbo, se je oženil in je ženo in otroka pretepal ter je oba sku-sal nekoč obesiti. Pri vojaki v Slavonskem Brodu se je seznanil z nekim dekletom. Izdal je se je za vdova in obljubil dekle-tu poroko. Obenem je sklenil svojo ženo spraviti s sveta. Žena je takrat živila v vasi Čuntiću pri Petrinji. Ko se je pripel-jal domov, je Mrvić ženi pokazal revolver in nož in jo vprašal: »Kakšno smrt si že-

Društva slovenskih književnikov v Ljubljani na odborovi seji počastili spomin tragično umrlega hrvaškega pesnika Iva Kozarčanina. Predsednik društva prof. France Koblar se je s toplimi besedami spomnil njegovega dela za hrvaško-slovensko kulturno zblizanje. Odbor je po-slal Društvo hrvaških književnikov v Za-grebu sožalje in naprosil svojega člana, prof. Franceta Vodnika, da zastopa društvo na pogrebu in položi venec na zgo-dnji grob Iva Kozarčanina.

Stoletnica rojstva Laze Kostića. Novo-sadsko gledališče je uprizorilo za stolet-nico rojstva srbskega dramatika, esteta in prevajalca Laze Kostića njegovo tragedijo »Pera Segedinac«. Pesnitev je dramaturško predelal Josip Kučundić, ki je igra-tudi režiral. Glasbene točke je za novo-sadsko uprizoritev prekrbel skladatelj Petar Konjovac. Tragedija »Pera Segedi-nac« je bila pisana leta 1875. vendar se ni držala na odru ker so jo tedne ogr-ske oblasti prepovedale. Dramaturgu in režiserju Kučundiću je uspelo da je ustva-ril iz tega dela — kakor navdušeno poro-ča kritiki novosadskega »Dneva« — umet-niško močno učinkovito uprizoritev, v ka-teri lahko vidimo izreden dogodek v kro-niki reprezentativnega vojvodinskega gle-dališča, Vlogo Pere Segedinca je igral z velikim uspehom g. Ljubša.

Hrvaška študija o Tolstovu v založbi zagrebške »Binoze« je izšla gridačna študija o Levu Nikolajeviču Tolstovu iz pera-pros. Viktorja Kralja študija je raz-delejena v devet poglavij. Obravnava Tol-stova kot pesnika, misleca, vzgojitelja, esteta in zlasti še kot botanika za so-cialno pravico. Pisec poljudno razlaga ide-no vsebino najvažnejših Tolstovjevih spisov in na podlagi literaturne in je sam zbral v času ujetništva na Ruskem, podrobno razčlenja zlasti Tolstoveje nazore o člo-

ve? Petkrat jo je zabodel, potem pa polju-bil in vprašal: »Ali ti je zdaj lažje?« Zatem jo je zabodel še šestkrat in jo pustil ležati v krvi. Pozneje je bila prepeljana v pe-trinjsko bolnišnico, kjer se je mučila še 8 dni. Je pa lahko izpovedala, cigava žrtve je. Mijo Mrvić je s samokresom izdeljal od raznih kmetov denar in hrano, naposled pa so ga detektivji prišli v neki kavarni v Zagrebu. Vse priče, tudi soročniki, so pri razpravi izpovedali, da je Mijo zahrbtn zločinec, zmožen vsakršnega dejanja. Nato je bil obsojen na doživotno robo.

♦ **Po pomoči mu je razbil glavo.** V vasi Lukovcih pri Varaždinu se je poročil najmlajši sin premožnega posestnika Ivana Hošnjaka. Andrej. Povabljeni so bili pre-cej mladine. Zvečer pa so se trije fantje sprili. Pridružil se je 20letni Martin Gren-dovec. Brez pouda ga je eden izmed pre-apecev udaril s kolom po glavi in mu jo razbil. Ubijalca so takoj prišli in je izja-vil, da je pač Grendovec udaril po pomoči.

Iz Ljubljane

— **Seja mestnega sveta v radiu.** Na da-našnji seji mestnega sveta ljubljanskega se bo župan dr. Juro Adlešić spominjal 70let-nice pisatelja Franciška Sal. Finžgarja in njegovega polstoletnega dela za slovenski narod ter bo ljubljanska radiofonska odda-ja na postaja ta govor pričela oddajati na-tanko ob 17.30.

— **Nov grob.** Po kratki in mučni bolezn-i je preminil ugledni ljubljanski lekar-nar g. mr. ph. Franc Kuralt. Njegov po-greb bo v soboto ob pol 16. iz kapele sv. Nikolaja na Zalah k Sv. Križu. Pokojni-ku blag spomin, žalujočim svojcem pa naše iskreno sožalje!

Za doma kuhano milo

prodaja tužni kamen in ostale dodatke
drogerija Kane
Ljubljana — Zidovska ul. 1.
Preizkušeno navodilo na razpolago

— **Včeraj dopoldne** so peljali skozi me-sto polno naložen dvoprepni voz velikih svetlih emblemov. To je bilo novo okras-je dvorane na Taboru za jutranjo veliko tra-dicionalno prireditev Jadranske straže. Dvorano bodo danes in jutri imenito okra-sili. Razpoloženje bo gotovo izvrstno, ker je prireditev odsek misli na vse: na vna-nji okvir, na pestri plesni spored in na izvrstno postrežbo. Rezervirajte mize!

— **Poslušalci Verdijevega Requema** bodo na ponovitvi žalnega koncerta me-sta Ljubljane v spomin častnemu meškanu dr. Antunu Korošču videli tudi odlič-ni doprskni kip slavljenca, izvrstno de-o mladega ljubljanskega akad kiparja Ja-neza Welša. Pri nedeljski ponovitvi k-n-certa bodo sodelovali isti umetniki kakor pri prvi prireditvi ter je tudi ves čist do-hodek namenjen za zimsko pomoč me-stnim revežem ljubljanskim. Vsopne se do-be po za polovico znižanih cenah v knjižarni Glasbene Matice na K-n-ces-nem trgu. Koncert se bo pričel natanko ob 11 uri dopoldne v nedeljo 9 t. m.

— **Predavanje »Pestri svet v barvah«** ponovi Slovensko p-ansko Os-dne društvo v Ljubljani v torek 11. t. m. b

veku, človeški družbi, o morali in o Bogu. Delu se pozna, da je nastalo iz dolgolet-nega samostojnega proučevanja in razmišljanja o poglavitnih Tolstovjevih delih in naukih, čeprav se ne bo vsakdo s-rinjal s pisčevim reševanjem sporne problemat-ke, ki se je nagradilo okrog Leva Tolste-ga. Vsekar je knjiga taka, da bo zvalila čitanju tudi bralca, ki se ni podrobno bavil s Tolstovem in mu bo nudila obilo duševnih izpodbud. 224 strani obsegajoča knjiga stane 50 dinarjev.

Proslave Lermontova v Rusiji. V vsej Sovjetski zvezi pripravljajo velikopotezno organizirane proslave stoletnice smrti ve-likega ruskega pesnika Lermontova. Se-stavljen je poseben odbor, v katerem je med drugimi tudi Potemkin, namestnik predsednika sovjetske vlade, ter cela vrsta vodilnih prateljev in znanihnikov. Raz-pisan je natečaj za najboljšo poljudno biog-rafijsko velikega pesnika. Njegova dela bo-jo izšla kot jubilejna t-adaja v 4 milijonih izvodov.

Kako živi pesnik Peter Berzuc. »Delav-ska politika«, ki prinaša stalna poročila iz Češke, posnema po čeških listih podatke o velikem češkem nacionalnem poetu tudi pri nas dobro znanem pesniku »šlezkih pe-sni« Petru Berzucu. Več kakor 70 letni socialni in nacionalni bard živi v mirnem zatišju hanaške občine Kostelec na Hani (srbavska ravnina) in kljub visoki staro-sti skoraj zasleduje češko kulturno življe-nje, zlasti domačo hanaško književnost, ki se v zadnjih letih zelo uspešno razvija. V sedanjih hudi zimi ne more starček — pe-snik na svoje preljubljene sprehode in se greje pri topli domači peči.

Milana Begovića drama »Pustolov pred vratima« so pravkar uprizorili v rimskem gledališču »Teatro dell'Arte« v režiji ena-ga najboljših italijanskih režiserjev A. G. Bragaglie.

20. uri v dvorani Delavske zbornice, ker je bila na prvem predavanju dvorana do zadnjega prostora zasedena in številni ljubitelji barvne fotografije niso dobili mesta ter so morali oditi. Vsi, ki so no-setili prvo predavanje, so bili izredno za-dovoljni z izbiro barvnih posnetkov ter zanimivimi izjavami predavatelja g. dr-ing Avčina Slovensko planinsko društvo hoče nuditi to predavanje tudi ostali mno-žici, ki ni mogla na prvo predavanje. Vstopnice za predavanje v torek 11. t. m. so že na razpolago v društveni pisarni SPD na Aleksandrovi cesti. Pohitite z nakupom, da ne bo dvorana razprodana, pred-no boste imeli vstopnice za to zanimivo prireditev. (—)

DARUJ za zimsko pomoč!

»Naj bi se dobra volja, napori in plemenita prizadevanja vseh onih, ki bojo v dneh tega tedna v službi zimске pomoči, ne razbila ob trdi sebičnosti in brezsrčnem egoizmu, ki se zdi, da je v teh težkih časih še vse trši in krutejši.«
(iz govora g. bana dr. Natlačenca o zimski pomoči.)

— **O vzgoji in boleznih gladijot** bo pre-daval danes ob 20. g. J. Kregar. Tudi to skiptično predavanje bo imel Vrtnarski odsek podružnice SVD Ljubljana I. v dvo-rani restavracije »pri Mrakcu«, Cesta 29. oktobra Vstop prost.

— **Ilika Vastetova** je po svojem romanu o Prešernu napisala sedaj dramo o pesniko-vem življenju »Visoka pesem«, katere pre-miera bo na obletnico pesnikove smrti v soboto 8. t. m. ob 20.15 v šentjacobskem gledališču. Uprava odra je poskrbela za po-vo scenerijo in nove kostume. Prešerna bo igral g. škernj Julijo Primčeva pa ga ve-ra Subić-Murkova. V ostalih glavnih vlo-gah bodo nastopili Bučarjeva (Primčeva), Grgurevičeva (Scheuchenstülowa), Kramar-jeva (Marija), Eypper (Smole), Hanžič (Zois), Košak (Kersnik), Klemenčič (Čop), Lavrič (Ravnkar), Plevelj (dr. Zupan). V ostalih vlogah nastopa ves ansambel odra. V nedeljo 9. t. m. ob 20.15 se bo igra po-novila. Ker je za predstavo veliko zanimaj-ne, kupite vstopnice že v predprodaji od jutri dalje. Cene običajne.

— **Uprava Sokola Vrh** vabi svoje čl-nstvo, naj se drvi ob 20 udeležijo v polni m številu članskega sestanka v svrhu seste-ve kandidatne liste za letni občni zbor ki bo v ponedeljek 10 t. m. točno ob 20 v tovalodnici sokolskega doma. Vsi točno in zanesljivo!

JUTRI, v soboto 8. II. 1941.

vsil na
MAŠKARADO
SOKOLA LJ. ŠIŠKA
v Sokolski dom v šiški
Pričetek ob 20. uri.

— **Sokol Ljubljana-Štepanja vas** bo nudil na predpustni prireditvi v Sokolskem domu v Štepanju vsaki v soboto dne 8. fe-bruarja zvečer vsakomur prijetno zabavo in okrepčilo. Vljudo vabljeno! Zdravo!

— **Razstava Frana Klemenčiča** v Ja-kopčevem paviljonu je vzbudila zaslužno pozornost, treba pa je nanjo opori vse ljubitelje lepe umetnosti, ki si je doslej še niso utegnili ogledati. Razstava je od-prta dnevno od 9. do 17. ure. V nede-jo ob 11. bo spet vodstvo po razstavi in si-ber bo tokrat vodil prof. Ivan Vavpotič.

— **Oglejte si nagradna darila** za naj-lepše narodne noše na plesu Jadranske straže na Taboru 8. t. m. v Batovi palači na Aleksandrovi cesti.

— **Grafolog Karmah sprejema obiske** v hotelu »Sočic«. (—)

— **Izokrišena jetniška poznanstva.** Ko-maj je bil brezposelni deavec Lojze Premk spet na svobodi, ne vedoč, ne kod ne kam, se je spomnil pripovedovanj svo-jih bivših tovarišev izza rešetk in ker ni vedel nič boljšega, se je napotil tja, ka-mor so v svojem prostem življenju nie-govi tovariši spadali. Obiskal je najprej zaročenko nekega sojetnika, ki ji pripo-edoval o življenju za zapahi in ji obenem s pozdravi sporočil tudi željo tovariša. da bi mu z malce denarja in s svojo silko olajšala pusto življenje. Premk si je vse to seveda izmislil, toda verjetno je b'lo in tako je m'imo sicer njemu prav nič za-željenih slik dobil tudi nekaj denarja. Ojunačen po prvem uspehu je obiskal še ženo nekega jetnika in tudi tej so-ročiči željo moža, da bi dobil kaj denarja. Tudi ta je dala, še rada! Premk pa je z denar-jem v žepu pozabil, komu je bil namer-nien in ga je sam por-b'l. P-tem se je v neki vasi na Gorenjskem udinjal za hla-pca, a je ukral tudi gospodarja. Ta ga je poslal v bližnji trg z dvema stotakoma po koruzo. Hlapec je koruzo s'cer prišel al, toda za ročilo o plačani kupnini se je izgovoril, da ga je izžubil. Se isteza ve-čera se je izžubil tudi hlapec sam in z njim vred gosposdarjev suknjič hlače in verisa. Sodiški so za ta dejanja odmerili Premku 1 leto in 1 mesec strogega za-pora.

— **Predavanje »Pestri svet v barvah«** ponovi Slovensko p-ansko Os-dne društvo v Ljubljani v torek 11. t. m. b

veku, človeški družbi, o morali in o Bogu. Delu se pozna, da je nastalo iz dolgolet-nega samostojnega proučevanja in razmišljanja o poglavitnih Tolstovjevih delih in naukih, čeprav se ne bo vsakdo s-rinjal s pisčevim reševanjem sporne problemat-ke, ki se je nagradilo okrog Leva Tolste-ga. Vsekar je knjiga taka, da bo zvalila čitanju tudi bralca, ki se ni podrobno bavil s Tolstovem in mu bo nudila obilo duševnih izpodbud. 224 strani obsegajoča knjiga stane 50 dinarjev.

Proslave Lermontova v Rusiji. V vsej Sovjetski zvezi pripravljajo velikopotezno organizirane proslave stoletnice smrti ve-likega ruskega pesnika Lermontova. Se-stavljen je poseben odbor, v katerem je med drugimi tudi Potemkin, namestnik predsednika sovjetske vlade, ter cela vrsta vodilnih prateljev in znanihnikov. Raz-pisan je natečaj za najboljšo poljudno biog-rafijsko velikega pesnika. Njegova dela bo-jo izšla kot jubilejna t-adaja v 4 milijonih izvodov.

Kako živi pesnik Peter Berzuc. »Delav-ska politika«, ki prinaša stalna poročila iz Češke, posnema po čeških listih podatke o velikem češkem nacionalnem poetu tudi pri nas dobro znanem pesniku »šlezkih pe-sni« Petru Berzucu. Več kakor 70 letni socialni in nacionalni bard živi v mirnem zatišju hanaške občine Kostelec na Hani (srbavska ravnina) in kljub visoki staro-sti skoraj zasleduje češko kulturno življe-nje, zlasti domačo hanaško književnost, ki se v zadnjih letih zelo uspešno razvija. V sedanjih hudi zimi ne more starček — pe-snik na svoje preljubljene sprehode in se greje pri topli domači peči.

Milana Begovića drama »Pustolov pred vratima« so pravkar uprizorili v rimskem gledališču »Teatro dell'Arte« v režiji ena-ga najboljših italijanskih režiserjev A. G. Bragaglie.

Objave

Krajevni odbor Jadranske Straže v No-vem mestu bo imel redni letni o-čni zbor 8. februarja ob 20. v mestni posvetoval-nici v Novem mestu z običajnim dne-vnim redom. Vsi ga člani in prijatelji dru-štva vljudo vabljeno!

Dar ČMLO. Učiteljski zbor v Sv. Jurju ob Pečnici je nakazal Družbi sv. Cirila in Me-toda 130 din namesto venca na grob tova-rišici gđe. Ružici Gselmanovi, učiteljici v Zg. Sv. Kungoti. Iskrena hvala!

Naše gledališče

D R A M A

Petek, 7. ob 15.: Romeo in Julija. Dijaška predstava. Izven. Globoko znizane ce-ne od 14 din navzdol. Ob 20.: Gosto-vanje Klačevega potujočega gledališ-ča: Muha, Anafabeta. Jazavac pred sudom. Cene od 25 din navzdol.

Sobota, 8.: Razvalina življenja. Izven. Zni-žane cene od 20 din navzdol. Proslava 70letnice pisatelja Fr. Ks. Finžgarja. Nedelja, 9. ob 15.: Cigani. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol. Ob 20.: Šesto nadstropje. Izven.

Ponedeljek, 10.: zaprto.
Klajčeva igralna družina bo gos-ovala drevi na našem »dru. Z gostovanjem tega potujočega gledališča, se nam obeta zani-miv dogodek. Skupina petih članov, bo odigrala tri enodejank, in sicer: satiro Pe-tra Kociča: »Jazavac pred sudom«, v kate-ri bodo nastopili: 2. Susteršič kot sudija, Anny Lefevre pisarčič, D. Korporič doktor, B. Klajč David štrbac, seljak. Godi se za časa avstroogrške monarhije na provincial-nem sodišču. Nasuče: »Muha« je tudi eno-dejanka, v njej bodo igrali: D. Korporič, H. Jaković, B. Klajč, 2. Susteršič in Anny Lefevre. Dejanje se godi na sreskem naci-stvu v Srbiji. V Nušičevi komediji enode-janki »Anafabeta«, katere dejanje se go-di tudi na sreskem naci-stvu v nekem de-lu Srbije, bodo nastopili isti igralci kakor v enodejanki »Muha«. Veljajo cene od 25 din navzdol.

O P E R A

Petek, 7.: Ples v maskah. Red premierski. (Obletnica Verdijeve smrti).
Sobota, 8.: Travlata. Izven. Gostovanje bo-lgarske sopranistice Vanje Leventove.
Nedelja, 9. ob 15.: Frisquita. Izven. Gosto-vanje beograjske sopranistice Zlate Gjurgjenčeve. Ob 20.: Pri belem kon-jku. Izven. Znižane cene od 30 din navzdol.

Ponedeljek, 10.: zaprto.
Učinkovito dejanje v Verdijevi operi »Ples v maskah« pokaže zaroto, ki hoče uprepstati grofa Riccarda. Zvestoba nje-govega tajnika Renata, cigar ženo Amelio skuša Riccardo pridobiti, se sprevrže v lju-bosumje in pripravi Riccardu pogin. Verdi-jeva glasba podčrtava z vsemi muzikalni-mi sredstvi dramatično dejanje, ki nudi pevcem zanimive naloge. Peli bodo Labo-ševa, Franci, Janko, Španova, Ivančičeva, Dolničar, Zupan, Lurša, Jelničar in ška-bar. Dirigent A. Neffat, režiser D. Zupan. S to predstavo bo počastilo Narodno gle-dališče v Ljubljani spomin Verdijeve smrti ob njeni obletnici.

Op-žarjamo, da bo gos-ovala Zlata Gjun-gjenčeva v nedeljo popoldne ponovno v naju-pešelijski opereti, Leharjevi »Frasquita«, kjer je tudi v letošnji sezoni nastopila z našim popularnim tenoristom Franciom. Ker je glasbeni del opere te pisan v skoraj opernem stilu, imata oba pevca v številnih dvosevih najlepšo priliko, da se pevsko razmaheta do najvišje mere.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE
Sobota, 8.: Visoka pesem. Slavnostna pred-stava na obletnico smrti dr. Franceta Prešerna. Krstna predstava.
Nedelja, 9.: Visoka pesem.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE
Petek, 7.: zaprto.
Sobota, 8.: Sumljiva oseba. Red A.
Nedelja, 9. ob 1

Zemljevid afriškega bojišča ob Sredozemskem morju

o katerem govorijo vsak dan poročila italijanskega in angleškega generalnega štaba

Zakaj je februar kratek

Neenakost mesecev — Odkod imamo julij in avgust

Februar je zadnji zimski mesec. Ljudem, ki si želijo čim prej k prvemu dnevu naslednjega meseca, je tudi najbolj simpatičen, ker je tako kratek. Letos je tudi normalen, to se pravi, da mu niso obesili prestopnega dne, temveč

šteje le 28 dni.

Zakaj je prav za prav tako kratek? Neenakost mesecev, kar se tiče števila dni, je ostala iz pradavnih dni, ki jo vleče človeštvo brez potrebe skozi stoletja s seboj. Izvira iz časa, ko je

propadla rimska republika

in so spremenili imena mesecev, obenem pa tudi njih dolžine. Takrat so imenovali

mesece deloma po božanstvih, deloma po verskih običajih. »Februar« je pomenilo n. pr. toliko kot »čistiti«, april izvira baje od »aperires«, kar pomeni odpirati, kajti v tem času se narava zbujala in

popki odpirajo.

September, oktober, november in december označujejo po vrsti 7., 8., 9. in 10. mesec. Po starorimskem koledarju se je začelo leto namreč s 1. marcem. Mesec, ki je sledil juniju, se je imenoval prvotno »quintilis«, peti, mesec pred septembrom pa »sextilis«, šesti mesec, namreč šesti po marcu.

Cezarju na čast

so »quintilis« preimenovali v »julij«, »sextilis« pa je prejel ime po njegovem nasledniku Avgustu. Ta mesec je imel v nasprotju z julijem v julijanskem koledarju prvotno le 30 dni. Iz spoštovanja do Avgusta pa so mu pritaknili še en dan, saj ni smel biti krajši

nego julij. Ta pritaknjeni dan pa so morali nekeje vzeti, in sicer so ga vzeli februarju, ki je štel dotlej 29. dni.

Tudi v Španiji jedo iz enega lonca

Španska socialna pomoč (Auxilio social) deli jed lačnim mladotencam v nekem zavodu v Madridu

ANEKDOTA

Kralj Ludovik XIV. je bil nad vse častihlepen. Razumeti se je hotel na vse, celo na komponiranje. Nekega dne je zložil ljubzensko skladnico in jo je samozvestno pokazal slovitemu skladatelju dvorne opere Lullyju, da bi izrekel svojo sodbo.

»Veličanstvo«, je dejal Lully prekanjeno. »popolnoma sem presenečen. Veličanstvo zna v resnici vse! Hoteli ste napraviti slabo skladnico in to se vam je to popolnoma posrečilo!«

VSAK DAN ENA

Raztreseni kačji zaklinjač. (»Tidens Tegn«)

Če še ne veš, zdeli izveš

da je bil italijanski finančni minister Thaon de Revel te dni operiran; da organizirajo Angleži v bližini vsakega večjega naselja na svojem otočju skladišča hrane za primer nujne potrebe; da je španski generalni komisariat za prehrano znižal cene kruha za 20 odstotkov; da je snežni vihar uničil zgradbo francoske tvornice avtomobilov »Simoa« v Surresnu pri Parizu; da pripravljajo Angleži zračno zvezo med Portom Darwinom in Batavijo; da so nekatera predmestja v Budimpešti zaradi naraščanja Dunava pod vodo; da so na švicarskem vseučilišču v Bernu osnovali katedro za turizem; da je bil pokojni angleški lord Lloyd zelo uspešen svetovni potnik, ki je prepotoval Indijo, Tibet, Egipt, Maroko ter Malo Azijo; da je začela Španija zopet uvajati ukrepe za civilno zaščito pred napadi iz zraka; da je v Zedinjenih državah umrl Wilsonov zet William Gibbs Mc Adoo, ki je bil med svetovno vojno ameriški finančni minister; da leži v Budimpešti 300.000 bolnikov, ki imajo hrip; da so v Rimu pod Cavourjevo cesto odkrili nagrobnik iz drugega stoletja in vilo iz časa cesarja Hadrijana; da je švicarska vlada racjonalirala porabo mila; da imajo ameriške Zedinjene države po zadnjem ljudskem štetju 150 milijonov 621 tisoč 231 prebivalcev.

Top in kamera sodelujeta

Ob važnih obstreljevanjih angleških letal imajo Nemci poleg protiletalskega topa v akciji tudi fotografsko kamero, ki snema potek borbe

Iz zgodovine Cirene

Mesto je osnovala nimfa, ki se je pripeljala z labodi v Afriko

Mesto Cirena, po katerem je dobila Cirenačka svoje ime, je pomenilo prvotno »večni studenec« ter je bilo osnovano že v sedmem stoletju pr. Kr. Takrat je bila to špartanska kolonija, ki so jo bili otepli puščavskemu pesku z nasadi vinske trte in oljk. Po zaslugi marljivih vinogradnikov je mesto kmalu obogatelo. Poljedelstvo je bilo v deželi tako razvito, da so izvažali pšenico celo na Grško.

Cirena je imela veliko vlogo tudi v grški zgodovini. Filozof Plato je tukaj študiral matematiko. V mestu pa je živel tedaj še drug grški filozof Ristip. V kulturi dežele so se križali vplivi Grške in Egipta. Prebivalci teh krajev so oboževali Zeusa, častili pa Amona in Izido. Posebno se je razvijala medicinska veda.

V krščanski dobi je začela Cirena propadati, ker so se razna divja plemena jela puljiti za ondota naselja. Tako se je zgodilo, da je mesto v prvih stoletjih po Kr. začelo propadati ter je naposled popolnoma utonilo v puščavskem pesku. Tisoč

petsto let je Cirena ležala pod sahariskim peskom in šele l. 1860. so jo odkopali. Našli so mnogo ostankov nekdanje arhitekture.

Mitološko sporočilo pripoveduje, da je Cireno osnovala nimfa Sirena, ljubiteljica Iova, ljubica boga Apolona. Pripeljala se je v Afriko s kočijo, katero je vlekla labodja vprega. Izkrčala se je na obali in ustanovila mesto. V resnici leži mesto Cirena na visoki ravnici kakšnih 15 km od morskega nabrežja.

Na katero stran se bo nagnila usoda Francije?

Pierre Laval, zagovornik brezpopojnega sodelovanja poražene Francije z zmagovito Nemčijo

Saperji gredo na delo

Oddelek pionirjev angleške vojske v nekem mestu angleškega »Midlanda«, kjer odstranjujejo podrtje, ki so jih povzročile nemške bombe

Vorošilov 60 letnik

Maršal Vorošilov, eden najmočnejših sodelavcev Stalina, je prošle dni obhajal svoj 60. rojstni dan

Posvetovanje pred bombnim napadom

Štab nekega nemškega letalskega oddelka v Italiji se posvetuje pred bombnim napadom na angleški otok Malto

Ivan Turgenjev

Zgodba poročnika Jergunova

8.

»Oprostite, prosim« je rekla, ko se je nekoliko obrnila od ogledala, »da sem vas na tak način... privedla k sebi. Vam je morda neprijetno?«

»O, prosim vas!«

»Rekla sem vam že, da sem vedno tako nagla, šele potem vse premislím, pogostokrat pa sploh nič ne mislim... Kako vam je pa ime, gospod častnik? Ali vas smem vprašati?« je pristavila, ko je pristopila bliže in prekrizala nožič.

»Imenujem se Jergunov, Kuzma Vasiljevič.«

»Jergu... oh! To pa ni dobro ime. Hočem reči, pretežko je zame. Imenovala vas bom gospoda Florestana. V Rigi smo namreč imeli nekega gospoda Florestana. V skladišču je prodajal izvrstno sadje in je bil prav zal. Kakor vi! Ampak širokih ramén pa ste! Pravcati ruski junak. Ruse imam rada... Tudi jaz sem Rusinja... moj oče je bil častnik. Moje roke so bolj bele kakor vaše!« Dvignila je roke nad glavo in jih je nekajkrat zavihlela, da bi se umaknila kri iz njih, nato jih je spet spustila in pokazala: »Vidite? Umivam jih

z grškim milom... z dišečim milom... kar poduhajte jih. Ah!... Nikar jih ne poljubljajte... Nisem vam jih zaradi tega pokazala... Kje pa prav za prav služite?«

»Služim pri mornarici, pri devetnajsti črnomorski posadi.«

»O, pomorščak ste! Ali imate lepo plačo?«

»Ne... ne bi rekel.«

»Gotovo ste zelo pogumni. To vam je videti kar na očeh; pa kako goste obrvi imate! Pravijo, da jih je treba ponoči namazati, da bolje rastejo. Ampak zakaj ne nosite brk?«

»Predpisi tega ne dovolijo.«

»O, to pa ni lepo! In kaj imate tu, ali je to nož?«

»To je naše bodalo. Takole mornarsko bodalo je tako rekoč pravi znak pomorščakov.«

»Ah! Bodalo? Ali je ostro? Ali si ga lahko ogledam?« Z velikim trudom, pri katerem se je vgriznila v ustnice in je oči priprila, je potegnila bodalo iz nožnice in se ga dotaknila z nosom. »O, to je pa topo! S temle bi vas lahko pri prči usmrtila... Vihtela je bodalo proti Kuzmi Vasiljevi-

ču. Napravljaj se je, kakor da ga je prestrašila, vendar ga je posilil smeh. In tudi ona se je smejala.

»Prizanesem vam, pomilostim vas.« je nadaljevala in se postavila kakor veličanstvo... »Vrnem vam orožje. Koliko ste pa prav za prav stari?« je nenadno vprašala.

»Pet in dvajset.«

»Jaz pa šele devetnajst, kako smešno, kaj ne!«

In Emilija se je pričela tako zvonko smejati, da se je celo vznak sklanjala. Kuzma Vasiljevič se ni dvignil s stola, temveč je pozorneje kakor prej gledal njen rožnat, od smeha se tresoč obraz. Dekle mu je bilo bolj in bolj všeč.

Nenadno je Emilija umolknila, bzikala je še vedno skozi zobe, kakor je pač očitno bila njena navada, in je spet stala pred zrcalom.

»Ali znate kaj peti, gospod Florestan?«

»Prav nič. Tega se pa nisem nikoli učil.«

»Ali pa morda znate igrati na kitaro?«

Tudi ne? Jaz pa znam. Imam kitaro z vloženo biserno matico. Seveda, strune so potrgane, treba bo kupiti nove. Ali mi ne bi dali denarja, gospod častnik? Zapojem vam čudno lepo nemško pesem.« — Vzdihnila je in zaprla oči. — »Oh, kako je lepo. Kaj pa, plesati vendar znate? Tudi ne? Nemogoče! Naučim vas. Škotskega plesa in ruskega valčka. Trá-la-la, trá-la-la, trá-la-la... Emilija se je pozibavala zdaj sem, zdaj tja. »Poglejte, kakšne čevljičke imam. Iz Varšave! O, midva bova še dosti

plesala, gospod Florestan! Kako me boste pa imenovali?«

Kuzma Vasiljevič je stisnil zobe in zardel od ušes.

»Klical vas bom: prelepa Emilija!«

»Ne, ne, imenujte me po nemško: Mein Schätzchen, mein Zuckerpüppchen! Ponovite!«

»Z veseljem. Samo bojim se, da mi bo preteško...«

»Vseeno, vseeno. Recite: Mein...«

»Me... in...«

»Zucker...«

»Zuk... ker...«

»Püppchen!... Püppchen! Püppchen!«

»Pjü... Pjü... to ne gre. Tega jaz ne morem lepo izgovoriti.«

»Ampak morate!... morate. Veste, kaj to pomeni? To je po nemško tista beseda, ki jo mlade dame najrajši čujejo. Razložim vam to pozneje. Evo tetke s samovarjem. Bravo, bravo! Tetka, pila bom čaj s smetano... Inaš smetano?«

»Tak molči vendar!« je odbrusila teta.

9.

Kuzma Vasiljevič je ostal pri gospe Friče do polnoči. Odkar je bival v Nikolajevu, še ni doživel tako prijetnega večera. Nekajkrat je seveda moral nehoti pomisliti, da se častniku in plemiču prav za prav res ne spodobi občevariti z ljudmi, kakršna je tale mlada dama iz Rige in njena tetka. Toda Emilija je bila tako zala, kramljala je tako ljubko in ga je pri tem gledala tako prijazno, da ni povpraševal, odkod in

kaj je, marveč je tokrat sklenil streliti zgolj »lastnemu užitku«. Ena sama reč ga je motila in zbujala v njem neprijetno občutje. Ko je namreč postajal pogovor med njim, Emilijo in gospo Friče živahen, so se malce odprla vrata iz predsobe. Skoz odprtino je neznan moška roka v temni rokavi, na katerem so se blesteli trije majhni srebrni gumbi, previdno položila precejšnjo culo na stol pri vratih. Obe dami sta takoj hlastno pohiteli k stolu in pogledali, kaj je v svežnju. »To pa vendar niso iste žlice!« je vzkliznila Emilija in pri tej priliki jo je teta sunila s komolcem ter odnesla culo, ne da bi jo spet zavezala. Kuzmi Vasiljeviču se je zdelo, da je na vozlu cule nekaj rdečega kakor sama kri...

»Kaj je bilo to?« je Kuzma Vasiljevič vprašal Emilijo. — »So Vam vrnil ukradeni?«

»Da, je obotavljaje se pritrdila Emilija. Še nekatere predmete.«

»Je bil vaš sluga, ki je žlice spet našel?«

»Emilija je grhnila čelo.«

»Kak sluga? Pri nas nimamo slug.«

»Torej je bil drug mož?«

»K nam možki sploh ne zahajajo.«

»Toda... dovolite... na lastne oči sem videl rokav moškega suknjaka ali uniforme. In tale čepca tu...«

»Knam ne zahajajo možki, nikoli!« je trdovratno ponovila Emilija. »Kaj ste videli, nič niste videli! In čepca... ta je moja.«

»Dolžnosti tistih, ki se ne bore«

»Vedetta d'Italia« je priobčila v nedeljo članek pod gornjim naslovom, v katerem se obrača na zalodje, opominjajoč ga na njegove dolžnosti v tej vojni. List piše med drugim: »Borba, ki jo vodimo proti največjemu in najbogatejšemu imperiju sveta, da bi našim sinovom zagotovili možnost za dobro plačano delo, zahteva od vsega naroda vedno večjih naporov. Žrtve in omejitve. Ona skupina, ki je govorila o lahki vojni, naj se vendar že spametuje. Sovražnik je trd, vztrajen se bori za svoj obstoj ter ima na razpolago mnogo človeških sil in gromotnih sredstev. Spopad za naša svoja sledčve vse globlje v italijanske rodne in oblažuje svoje padle, ranjene, ujetje in pogrešane sinove.

Glavna dolžnost onih, ki se ne bore, je v popolni in brezpogovorni vzajemnosti z rodbinami vojakov. Podpirati morajo prizadevanja stranke zlasti v njenem podrobnem delu. Dolžnost je velika, zato ima dovolj mesta za vsakogar, ki se hoče udeležiti domoljubnega dela. Druga dolžnost ne borečev je v tem, da se morajo prostovoljno podrediti vojni disciplini. Država je racionalna nekoliko vrst živil. Količina hrane,

ki odpada na vsakega posameznika, je gotovo dovoljna, zlasti ako vzamemo v poštev dodatke za ročne delavce. V vseh drugih državah Evrope so omejitve hujše. Zato nakopičevanje živil ni umestno, pač pa se mora smatrati za zločin. Ker pa mnoge vrste živil niso racionalne in nekatere rodovine ne potrebujejo vsega, kar odpade nanje, s tem ni rečeno, da ni treba štediti. Baš nasprotno! Treba je štediti, kajti to pomeni povečevati rezerve.

Tretja dolžnost je povišanje proizvodnje. Kmetje, ki so stebel naroda, čudovito vrše svojo dolžnost. Vendar je še vedno na milijone oseb v mestih in po vaseh, ki bi lahko pomagale pri ustanavljanju proizvodnih skupin. Duce je kot primer navajal reko kuncve, ki »tako silajno pridelujejo travo v meso.« Četrta dolžnost obstoji v izkoriščanju vsake pediti. Prefekti so v tem pogledu že dobili navodila in obširna pooblastila. S tem smo omenili samo nekatere dolžnosti tistih, ki se ne bore. So pa gotovo še druge, ki spadajo v ta okvir. Tudi neborci morajo doprinesati žrtve in sploh se mora vsakdo prilagoditi omejitvam, da se doseže gotova zmaga.

sedanja vlada. V tej zvezi pa moramo še enkrat ponoviti izjave naše poročevalske agencije, da nas dosele nihče ni zaprosil, naj bi mu pomagali.

Značaj naše dobe

V sofijskem »Slovu« čitamo o današnji dobi naslednja razmišljanja: »Živimo v dobi, ko bolj občutimo življenjske probleme, ki se izražajo v srditih borbah, toda ne toliko na osnovi raznih interesov kotlikor na osnovi različnih nazorov. Vsi imajo občutek, da mora priti nekaj novega. Eni seveda razumejo pod tem novim to, drugi drugo in tretji vidijo v tem le večno iskanje pravice, humanosti itd. Toda bistvo vprašanja ni v tem, da je treba ustvariti nekaj subjektivno, ali idealno novega, temveč nekaj objektivno novega in nujno potrebnega. Zato našo dobo bolj kot katerikoli drugo označuje konstruktivnost.«

SOKOL

»Sokolski glasnik«, ki je izšel 31. januarja, naglašja v uvodniku, da mora sokolstvo kot združenje bratstva in sestristva storiti vse za zimske pomoči. Dalje opozarja list na štromajerjev dan, objavlja spomine na Miška Jovanovića in Velja Čubrlovića, poznana Sokola-Junaka, in priobčuje lep članek br. dr. Nikole Škerovića iz Podgorice, da morajo sokolske organizacije budno čuvati svoje duhovno celost in čistost svoje ideologije. Iz ostale vsebine moramo omeniti množico poročil iz šup — med njimi o skupščini župe Ljubljane, dalje nekaj polemčnih člankov in razne pregledne, ki seznajajo čitatelje z dogodki v državi in po svetu. Z veseljem vzame človek v roke »Sokolski Glasnik« in ga prečita, ker ima svojo tehno vsebino v vsaki številki kot osrednje glasilo jugoslovenskega sokolstva.

Matično društvo Ljubljanski Sokol je izdalo na svojo glavno skupščino tiskano poročilo kot 5.—6. številko svojega Vestnika. Članstvo šteje 959 moških in 353 ženskih članic, naraščaja je moškega 109, ženskega 108, deca pa moške 140, ženske 110. Društvo ima torej 1779 pripadnikov.

Sokol Ljubljana-Slika. Pozivamo članstvo, da pride na društveni občni zbor, ki bo danes ob 20 uri v našem Sokolskem domu. Ker praznuje naše društvo prihodnje leto 40letnico obstoja, je dolžnost članstva, da pride na občni zbor, kjer se bomo pozanimali o delu in pripravah na ta naš praznik. — Dalje vabimo članstvo in prijatelje našega društva da v čim večjem številu obiščejo našo mačkaražo, ki bo v soboto 8. t. m. ob 20 uri, katere dobitek bomo porabili za popravilo naše telovadnice. Preskrbeli bomo, da bodo vsi zadovoljni in iznenadeni. Tudi na starejših goste smo mislili, ker bo vsak družje ble valjelo. Mask bo mnogo in lepih, najlepša pa bo prejela nagrado. Uprava.

Iz življenja na deželi

Iz Tržiča

8.— Glede prehrane se pri nas ne moremo pritoževati, občinski prehranjevalni urad in trgovska zadruga sta še precej dobro poskrbela za količine moke, sladkorja in masti.

6.— Prošnja železniški upravi. Vlak št. 8519, ki odhaja iz Tržiča ob 7.20 se smatra kot dilaški vlak. Če bi točno odhajal iz Tržiča, bi morali dijaki priti pred začetkom pouka v šolo. Toda ta vlak je skoraj vsak dan zamujen. Posledica je, da se d'ad morajo voziti z vlakom, ki odhaja iz Tržiča ob 5.25 in prihaja v Kranj ob 5.53. Gotovo ni koristno za vzgojo, če se pusti m'adino toliko časa brez nadzorstva. Prizadejati starši vljudno prosijo železnico, naj poskrbi za to, da bo vlak št. 8519 vsaj ob 7.45 v Kranju, če ne drugače, s tem da bo odhajal iz Tržiča 15 minut prej.

Iz Gornjega grada

gg.— Koncert je priredilo Sokolsko društvo na Svetinco v svojem domu. Nestopil je prvič pred občinstvom mladi sokolski orkester pod vodstvom Tajnika Milojke. Igrali so Stolzove, Straussove, Parmove, Jaklove, Verdijeve, Reimanove, Knöchove in Baskove skladbe. Izvedba je bila pri nekaterih točkah neravnost odlična in se je videlo, da so zbrani v orkestru sami muzikalni talenti. Orkester pomeni veliko pridobitev za naše društveno življenje. Obisk je bil prav dober. Čisti dobitek prireditve je določen za zimske pomoči.

gg.— Miklavžinova žaga bo 15. t. m. radi zastoja v izvozu lesta ustavila svoje obratovanje.

gg.— Umrli je 2. t. m. v St. Lenartu na svojem domu ugledni in po vsej Savinjski dolini znani posestnik Ivan Matjaž p. Presečnik. Dosegel je izredno lepo starost 82 let in je bil do zadnjega časa zdrav in čil ter stalno prihajal v mesto.

gg.— Snega je padlo po vsej Zadrebški dolini izredno veliko. Ves promet v smeri proti Ljubljani preko Črnic in na postajo Smartn ob Paki je začasno ustavljen, počto bodo do nadaljnjega vozili s smmi. Moker sneg je napravil veliko škodo na električnih in brzojavnih napravah.

gg.— Koroški borci bodo zborovali v nedeljo 9. t. m. ob 14 uri v Majcenovičevi gostilni v Radmirju.

Iz Zagorja

z.— Popravite cesto Zagorje—St. Lambert! Tako tožijo ljudje in prosijo občino. Cesta je bila pred leti v tako dobrem stanju, da so vozniški in avtomobilisti vozili brez nevarnosti. Seveda so takrat skrbeli za to cestni ljubiteljski odbor, poslanec Mravljine in šentlambertske župan. Zagorska občinska uprava je na večjih krajih uredila po krajevnih razmerah potrebne ceste. Zato bi prav storila, če končno uredi tudi omenjeno cesto, da bo vožnja in hoja brez življenjske nevarnosti. Posebno velja to za kraj nad Čolnšami, kjer so izsekali velik strm gozd, da je zdaj kraj groza pogledati navzdol, ker cesta ni zavarovana z ograjo. Koliko živine se je ponesrečilo tu že preje, ko je bila cesta na vseh nevarnih krajih dobro zgrajena. Ni dobro čakati novih nesreč, bolje je prej poskrbeti za varnost cestnega prometa.

z.— Težak gromotni položaj rudarstva upokojencev TPD. V revirjih TPD je opaziti začne čase živahno gibanje rudarstvih starih in novih upokojencev. Spride draginje, ki se vedno narašča, je res čudno, da nekateri še žive. Potrkali so že

večkrat na raznih mestih, kjer se odloča njihova usoda, vendar zadovoljive rešitve še ni. Te dni je bilo v Ljubljani spet odposlano rudarstvih upokojencev in sicer za Trbovlje Domsk, za Hrastnik Askerc in za Zagorje Srebot. Deputacijo je vodil podžupan zagorske občine g. Viktor Flisek. Zgledalo se je pri Glavni bratovski skladišnici in Delavski zbornici, kjer so jim dali nekaj upanja, da se bo za no-

ve upokojeence s obljubljenim prispevkom banovine v kratkem času nekaj storilo. Za stare upokojeence je končna uredba gotova. Povšivanje pokojnine je veljavno za eno leto. Za nedeljo 9. februarja je napovedan ustanovni občni zbor rudniških upokojencev v kinu Triglav. Razveseljivo bo, če se TPD izkaže svojo naklonjenost onim, ki jih je delo izčrpal.

SPORT

Otvoritev I. zleta slovenskih smučarjev v Celju

Popoldne in zvečer prvi sestanki in zborovanja vseh sodelujočih

Slednjič so naši smučarji le dočakali svoj letošnji največji praznik — I. zlet slovenskih smučarjev v Celju. Za tretji teden januarja je bila prvotno določena ta revija vseh smučarjev iz Slovenije, toda vremenske razmere so se takrat nekaj dni pred prireditvijo obupno poslabšale, sneg je skoraj čisto izginil in nič ni pomagalo — treba je bilo odnehati ter prireditve odgoditi.

Zdaj je vse pripravljeno; snega je dovolj, dobre volje in skrbnih priprav je bilo tudi več kot preveč, tako da se bo — kakor vse kaže — lahko vse do zadnjega izteklo v splošnem zadovoljstvu. Ko spremljamo požrtvovalno delo raznih zletnih odborov v teh zadnjih dnevih, smo že skoraj v naprej prepričani, da trud in napor te organizacije morajo prinesiti uspehe in doseči cilje, ki so si jih prireditelji zastavili. V tem znamenju jim želimo tudi mi, da bi I. zlet slovenskih smučarjev v Celju res ostal v zgodovini našega smučarstva močan mejnik — kakor je bila želja onih, ki so ga z Gorenjskega letos prenesli na obsežnejši teren, za vso ožjo domovino tega našega narodnega sporta.

Pozdrav mestne občine

Pod visokim pokroviteljstvom ministra za vojsko in mornarico armijskega generala Petra Pečica, prosvetnega ministra dr. Miha Kreka, ministra za telesno vzgojo naroda Dušana Pantiča in komandanta dravske divizijske oblasti divizijskega generala Ljubomira Stefanovića bo v dneh od 7. do 9. t. m. v Celju I. zlet slovenskih smučarjev pod okriljem Slovenske zimske-sportne zveze.

Ta prireditve je doslej največja zimske-sportna manifestacija smučarjev v Sloveniji in v državi sploh. Tekem se bo udeležil cvet naših smučarjev in tekmovalcev ter bodo ti dnevi privabili v Celje veliko število prijateljev zimskega sporta.

Celjeni smo ponosni, da je ta prireditve pri nas in z veseljem pozdravljamo vse tekmovalce, ki se bodo tekmovalci udeležili in vse goste, ki bodo prisostvovali tej prireditvi.

Mestna občina bo v počastitev te prireditve razobesila v dneh proslave zastave in vabim tudi Celjane, da store enako.

Dr. Voršič, celjski župan.

Kaj bo danes?

V teku današnjega popoldneva in večera bodo že prvi sestanki vseh sodelujočih, ki so deloma manifestativnega, deloma pa organizacijskega pomena, tako da se bodo jutri jutraj takoj lahko začela prva tekmovalna.

Ob 17. se bodo v Delavski zbornici v Celju sestali predstavniki vseh nastopajočih klubov zaradi zbiranja startnih števil za vsa tekmovalna.

Prvenstvo Slovenije v umetnem drsanju

V nedeljo popoldne na drsalšču pod Cerkovnim gradom

Slovensko prvenstvo v umetnem drsanju je moralo biti že dvakrat odgodeno zaradi južnega vremena. SK Celje, ki mu je bila poverjena izvedba, ni imel sreče z njim. Slovenska drsalna zveza je izbrala sedaj za tretji termin nedeljo, 9. t. m. in bo poskušala izvesti prvenstvo na drsalšču SK Ilirije v Ljubljani. Tekmovanje se bo pričelo ob 8. s predvajanjem obveznih likov. Drugi del tekmovalja, izvajanje prostega drsanja, ki vedno privabi največ občinstva, se bo pričel ob 11. v vrstnem redu: juniorji, juniorke, seniorji, seniore, juniorski pari seniorski pari. Vodstvo tekmovalja bodo tvorili g. Betteko kot glavni razsodnik in gg. Ing. Bloudček, Kavšek in dr. Ing. Avčič kot ocenjevalni sodniki.

Slovensko drsalno prvenstvo bo skoraj repriza državnega prvenstva, ki je bilo 18. in 19. m. v Zagrebu. Za seniorske skupine in pare velja to doslovno, v juniorskih skupinah pa bo »zasedba« nova: slovenski juniorji in juniorke v Zagrebu niso tekmovali in bodo pokazali in merili svoje sposobnosti šele v nedeljo. Gotovo bi bilo zanimivo, če bi mogli ob tej priliki meriti moči še z zagrebškimi juniorji. Vendar pa naši juniorji po kvaliteti zagrebške najbrž prekašajo — v prostem drsanju praj gotovo — in zato lahko pričakujemo, da bo slovensko prvenstvo celo na višji stopnji kakor je bilo državno v Zagrebu. Zveza računa, da se bo renomirani ilirijanski drsalni ekipe, ki je letos na produkciji nekajkrat očarala gledalce in bo tekmovala polnoštevilna, pridružilo pri nedeljskem tekmovalju še nekoliko drsalcev iz drugih krajev.

Nekoliko podrobnosti o prijavah itd. bomo prinesli še v jutranji številki našega lista.

Za Cortino — Ga-Pa

Druga velika mednarodna zimske-sportna prireditve bo v Nemčiji od 13. do 23. t. m.

Druga velika — in morda tudi še edina — letošnja velika zimske-sportna prireditve bo za sedanjimi tekmi za svetovno smučarsko prvenstvo v Cortini d'Ampezzo V. mednarodni zimske-sportni teden v Garmisch-Partenkirchenu. Te prireditve so določene za dneve od 13. do 23. februarja in bodo zbrala poleg vse smučarske elite iz Nemčije tudi zastopnike skoraj vseh ostalih držav, ki so sedaj na tekmovalnih v Italiji. Spored je vsekakor nekoliko obširnejši, ker bodo razen smučarjev tek-

Ob 19. bo pred Narodnim domom zbor vseh smučarjev, korporacij in zastopnikov vseh sodelujočih podvez, klubov, društev in oškov.

Ob 19.30 bo krenil po mestu sprevid s baklami, v katerem bodo korakali vsi do tedaj zbrani smučarji s predstavniki svojih organizacij na čelu.

Ob 20. bo pred mestnim magistratom slavnostna otvoritev I. zleta slovenskih smučarjev, ob 21. pa se bodo v salonu hotela Evrope zbrali vsi zastopniki smučarskih organizacij zaradi zadnjih dogovorov za vsa številna tekmovalna, ki bodo na sporedu v naslednjih dveh dnevih.

Zadnja navodila

Stanovanje in prehrana: Vsi tekmovalci seniorji bodo nastanjeni v telovadnici mestne osnovne šole v Gregorčičevi ulici, juniorji v Prosvetnem domu v Samostanski ulici, dame pa v privatnih stanovanjih.

Prehrana. Ponovno opozarjamo vse vodnike skupin in posamezne tekmovalce, da se takoj o prihodu v Celje javijo v zletni pisarni, kjer bodo dobili vse navodila glede prehrane, za katero bodo prejeli posebne kupone, ki jih bodo morali vnoviti že v pisarni. Vse udeležence zleta naprosimo, da se v vsakem pogledu podredijo odredbam funkcionarjev in rediteljev.

Vse podzvežne in klubske zastopnike vabimo, da se drevi sigurno udeležijo skupnega sestanka, ki bo po bakladi v hotelu »Evropa«.

Vse tekmovalce še enkrat opozarjamo, da bo proga za smuk v soboto popoldne zaprta in trening na nje ne bo dovoljen. Prav tako bo skakalnica zaprta v nedeljo popoldne. Tekmovalci, ki ne bodo imeli prilike preizkusiti skakalnice, bodo imeli pred tekmo polzkušni skok.

Vsi najboljši tekmovalci bodo nagrajeni z lepimi spominskimi in praktičnimi darili. Za najboljšega tekmovalca v klasičnih disciplinah je minister za vojsko in mornarico podaril lepo darilo. Predsednik mesta je podaril spominsko darilo za najboljšega tekmovalca v alpski disciplini, senator g. Mihelič pa je poklonil darilo z literaturo za najboljšo damo.

V Celju so že vsi najboljši tekmovalci, med njimi Tržičana Lukanc in Carman, Mariborčan Cop, Jeseničana Zvan in Kobler itd., ki se vsi pridno pripravljajo in zbirajo moči za težke borbe, ki bodo v soboto in nedeljo v Celju in njegovi okolici.

Na svidenje v Celju!

★ Opozorilo fotografom! Slovenska zimske-sportna zveza opozarja vse fotografe, da bodo smeli fotografirati nastope na prireditvah samo oni, ki bodo imeli dovoljenje izletne pisarne. Za novinarje ta omejitev ne velja.

movali v Ga-Pa tudi drsalci in pa 6 do 8 hokejskih reprezentance.

Prvi dan tekmovalja bo v petek 14. t. m., in sicer tek na 18 km za nemško prvenstvo. V soboto 15. t. m. bodo tekmovali moški in ženske za domače državno prvenstvo v smuku, popoldne pa bodo še skoki za kombinacije. V nedeljo 16. popoldne bo slalom za moške in ženske za nemško prvenstvo v alpski kombinaciji, popoldne pa bodo prosti skoki.

Mednarodni spored se bo začel s ponedeljkom 17. t. m. ko bo na sporedu meddržavna tekma v stafetah na 4x10 km. Do srede 19. t. m. morajo biti v Ga-Pa zbrane vse hokejske reprezentance, ki jih bodo ob 17.30 urah sprejeli, zvečer ob 20. pa bosta že prvi dve tekmi v mednarodnem hokejskem turnirju. Tako bo šlo tudi v četrtek 20. t. m., ko bodo igrali kar štiri hokejske tekme in prav tako tudi v petek 21. t. m. Predzadnji dan tega »tedna« v Ga-Pa bo še eno smučarsko tekmovalje, in sicer v teku na 18 km, popoldne in zvečer pa še dve hokejski tekmi, medtem ko je za zadnji dan 23. t. m. določena za dopoldanske ure skakalna tekma in pa zadnja odlična hokejska tekma za tretje mesto v mednarodnem turnirju. Finale za prvo in drugo mesto bo že v soboto 22. t. m.

Konkurenca bo torej zelo peštra in prilike dovolj za zmage in poraze. Seveda moramo pri nas najprej skrbeti za to, da se nam tudi to pot ne bo godilo tako kakor v Cortini, kjer smo na mednarodni zimske-sportni prireditvi — z eno častno izjemo — zastopani samo kot gledalci in poslušalci...

Iz ZSK HERMESA

Seja prireditvenega odbora bo drevi ob 19. v palači Grafike. Na sejo se vabijo vsi načelniki sekcij. Odbor.

Seja centralnega odbora bo drevi ob 20. v istih prostorih. Zaradi važnosti dnevnega reda prostimo polnoštevilna udeležba.

Nogometna sekcija sklicuje redni letni občni zbor aktivnega članstva za sredo 12. t. m. ob 19.30 odn. ob zlastni udeležbi poi ure pozneje v novi sejni dvorani na klubovem stadionu.

★

DRUŽABNI VEČER priredi klub jutri v soboto dne 8. t. m. v glasbeni dvorani »Sloga«. Vstop prost. Vljudo vabljeni!

Smučarski klub Ljubljana. Damska sekcija ima drevi ob 18.30 važno sejo v prostorih JZSS. Udeležba obvezna!

Ljubljanski sportni klub opozarja člana na današnji občni zbor, ki bo ob 20. v loški sobi restavracije Siamiti. (—)

Ljubljanska zimske-sportna podzveza. Seja odbora drevi ob 20. v pisarni JZSS.

BELEŽKE

Narod naj pokaže politično razpoloženje

»Hrvatski dnevnik« komentira v uvodniku nedavni govor senatorja Kusanovića, ki je izrekel željo, da bi se narodu ponudila prilika pokazati svoje politično razpoloženje. Organ dr. Mačka iskreno pozdravlja željo g. Kusanovića in pravi, »da povsem odgovarja potrebi, da pride narod do besede preko svojih svobodno izvoljenih poslancev. Sedanjí izredni časi nam vsem nalagajo izredne dolžnosti na gospodarskem in socialnem polju. Pri urejevanju gospodarskih in socialnih vprašanj je sodelovanje naroda nujno potrebno. Narod najbolje ve, kaj potrebuje in kaj ga najbolj teži. Prav tako je potrebno sodelovanje naroda pri vodstvu notranje uprave. Ljudstvo ne more biti zadovoljno samo z vplivom na poslovanje občinskih in sreskih samouprav. Hrvatski narod potrebuje hrvatski sabor za izvrševanje banovinskih poslov in skupni sabor (»Hrvatski dnevnik« očitno misli s tem narodno skupščino v Beogradu, Op. ur.) za izvrševanje in vodstvo skupnih poslov. Mi še vedno nismo prepričani, da je vzpostavila hrvatskega sabora in skupnega parlamenta nezdravljiva s sedanjimi prilikami v svetu. Te prilike nas pač ne morejo ovirati pri uspešnem opravljanju naših domačih zadev.«

Z mišljenjem »Hrvatskega dnevnika« soglašajo ne samo samostojni demokrati, nego tudi predstavniki vseh opozicijskih strank, ki menijo, da bi bilo izredno mnogo storjenega za razčiščenje naših notranje-političnih prilik, če bi se dala kljub težkim časom, v katerih živimo, prilika narodu, da si svobodno izbere svoje prave zastopnike. To tem bolj, ker je naš narod dokazal v vseh dosedanjih preizkušnjah, da se zavzema resnosti časov, v katerih živimo. V času, ko imata bolgarski in turški narod priliko, da kljub vladajočemu avtoritativnemu režimu povesta preko svojih predstavnikov svoje mnenje, bi zaslužili tudi jugoslovenski narod, da govori preko svojih svobodno izvoljenih predstavnikov o perečih notranjih in zunanje-političnih vprašanjih. Stvarnih ovir za to ni, kar tudi iskreno ugotavlja organ dr. Mačka.

Pametne besede

»Nova pravda«, glasilo narodnega delavstva, posveča svoj uvodnik sugestijami ministra dr. Kulovca o potrebi političnega pomirjenja med Slovenci in sploh v državi. V uvodu opozarja »Nova pravda« na to, »da moramo svoje narodne sile pazljivo čuvati za čas, ko bomo morali vse storiti, da ohranimo narod in državo pred veliko poplavo, ki se nam bliža. V teh časih moramo biti vsi skupaj samo Slovenci in Jugoslovenci in dolgo ničesar drugega, ne manj pa strankarji. Danes morajo dnevni politični programi stopiti v ozadje. Vsaka stranka sme poznati samo eno načelo: kako ohraniti narod in državo. Politčne stranke se morajo danes izživljati samo v prizadevanju, da ustvarijo med narodom čim večje zadovoljstvo s pravičnimi in ne-sebičnimi socialnimi reformami.

Glede pozive dr. Kulovca meni »Nova pravda«, »da ga mora v prvi vrsti čuti ona stranka, ki ima prve in glavne pogoje v rokah, da se doseže pomirjenje med strankami. Vodilna stranka mora prva z dobrim zgledom naprej. Ustvariti mora osnovne pogoje za pomirjenje. Mislimo, da dr. Kulovec v svojih pomembnih besedah ni mislil, da pomeni pomirjenje likvidacijo ostalih strank in za ostale stranke zatajitev samega sebe. Nasprotno mislimo, da pomeni pomirjenje priznanje pravice do življenja vseh političnih strank in priznanje dolžnosti, ki jih imajo vse politične stranke do velikih potreb naroda.«

Le v edinosti je bodočnost Jugoslovenov

»Napredek«, tehnik, ki ga izdaja beograjski vseučiliški profesor dr. Mihajlo Ilić, objavlja uvodnik »Zedinjenje je rešitev«, v katerem ostro pobija plemenski šovinizem med posameznimi jugoslovenskimi narodi. »Srbi se morajo zavedati, da jim ne more biti dobro, če bo slabo Hrvatom, kakor tudi ne bo Hrvatom dobro, če pojde Srbom slabo. Isto velja tudi za Slovence, ki žive z nami v skupni državi. To pa velja tudi v nemali meri za Bolgare, ki so za sedaj še izven jugoslovenske zajednice. Potek zgodovinskih dogodkov pri osvobodilnih borbah Srbov in Bolgarov je zavzel tako smer, da je privedel v veliko nesrečo obeh narodov do ustvaritve samostojne srbske in bolgarske države. Posledice te nesreče so bile usodne tako za Bolgare, kakor za Srbe, koristile pa so skupnim nasprotnikom obeh bratrskih narodov. Bolgari in Srbi so trikrat preživeli kri v bratomorni vojni, tretji pa so spravili dobljke. Upamo, da četrte ne bomo več doživeli take strežbe. Danes se naši ljudje stalno vprašujejo, kaj bo storila Bolgarija. In poslednji naš človek občuti, da bi bil danes naš položaj prilično boljši in lažji, če bi bili v kolu z nami tudi Bolgari.

Zadela nas je nesreča, da je hotela usoda ustanovitve srbske in bolgarske države, zadela pa nas je tudi sreča, da nam je usoda naklonila skupno državo Srbov. Hrvatov in Slovencev. Kdo med nami more tajiti, da bi naši skupni sovražniki kaj kmalu uspe-

pognati nas v medsebojne krve borbe, če bi imeli danes Srbi, Hrvati in Slovenci vsak zase svoje posebne države?«

JRZ in praznik

treh jerarhov

V sredo 12. februarja bodo slavili naši pravoslavni bratje praznik svetih treh jerarhov. Ta dan slavi Jugoslovenska radikalna zajednica kot dan svoje krstne slave. Vodstvo JRZ je naročilo vsem organizacijam širom države, naj posvetijo letos še prav posebno pozornost organiziranju proslav Treh jerarhov. Predsednik JRZ g. Dragiša Cvetković je izdal posebno okrožnico, v kateri poziva pristase stranke, naj proslavijo letošnje Tri jerarhe v veselju in tovariškem razpoloženju. Obenem naj bodo te proslave tudi javna manifestacija moči programa in idealov JRZ. Čisti dobitek letošnjih proslav JRZ na dan Treh jerarhov bodo poklonili zimski pomoči v posameznih mestih, kjer so organizacije JRZ.

V Sloveniji pristaši JRZ ne bodo priredili proslave Treh jerarhov, slavili pa jih bodo slovenski pristaši Jugosrba, ki bodo priredili na ta dan vrsto predavanj o ciljih in namenih Jugosrba.

Zagrebska občina

ima 1961 nameščenecv

Zagrebski listi objavljajo zanimiv pregled števila nameščenecv zagrebske občine. Iz pregleda je razvidno, da se je število nameščenecv zagrebske občine v teku zadnjih desetih let skoro podvojilo. Dočim je bilo leta 1931 vsega skupaj 871 nameščenecv, jih je bilo 1. januarja 1941 ravno 1661.

Klub nemških akademikov v Zagrebu

Klub nemških akademikov, ki študirajo na zagrebski univerzi, je najel te dni reprezentančne prostore v dveh nadstropjih palače Milinov. Vodstvo kluba obavlja ob tej priliki sporočilo članstvu kluba, da se je število nemških akademikov na zagrebski univerzi tako povečalo, da je bilo pristojno iskati za klubske prostore primerno velike lokale.

Prva in druga intervencija Italije

V italijanski reviji »Mediterraneo« je objavil maršal de Bono članek pod naslovom »Italija in vojna«. V njem postavlja pisec paralelo med italijanskim vstopom v vojno leta 1915 in sedanjim. Leta 1915 je Italija vstopila v vojno, ko se je v Libiji vojaško že precej iztrošila. Prav tako je tudi sedaj posegla v borbo po abesinski in španski državljanski vojni, kjer je uporabila precej materiala, ki ga mora sedaj nadomestiti. Kakor leta 1915, se Italija tudi v novi svetovni konflikt ni takoj vmešala. Razlika je le v tem, da je bila Italija od leta 1914 do svojega vstopa v vojno nevtralna, medtem ko je to pot izbrala položaj tako zване »nevojskujoče se države«.

Italijansko vrhovno vojno poveljstvo je bilo v tej vojni postavljeno pred izredno težke naloge. Na zapadu se je morala Italija obrniti proti Franciji, na vzhodu je morala budno spremljati razvoj položaja, medtem ko je na dolgih afriških bojiščih morala takoj začeti z borbo. V sedanjih fazi vojne so se na

